

**ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΤΗΝ ΚΙΝΑ**

**FINANCIAL AND COMMERCIAL RISKS OF GREEK
COMPANIES IN IMPORT TRADE WITH CHINA**

Της

ΑΪΒΑΖΟΓΛΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2019

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θερμές ευχαριστίες στον επιβλέποντα καθηγητή μου κύριο Ιωάννη Χατζηδημητρίου για την άψογη καθοδήγηση, τις συμβουλές και τη συνεχή βοήθεια που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας. Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος για τις γνώσεις που μου προσέφεραν. Τέλος, επιθυμώ να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στην οικογένειά μου, που στηρίζει πάντα την ανάγκη μου για συνεχή μάθηση και με ενθαρρύνει να κάνω ακόμη περισσότερα.

Περίληψη

Η Κίνα είναι μία από τις μεγαλύτερες εμπορικές χώρες στον κόσμο. Το μέγεθος της οικονομίας ξεπερνά εκείνο των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών χωρών, με μεγάλες δυνατότητες να γίνει η μεγαλύτερη εξαγωγική δύναμη στον κόσμο την επόμενη δεκαετία. Οι εμπορικές σχέσεις που έχουν αναπτυχθεί μεταξύ Ελλάδας και Κίνας είναι σημαντικές και αυξάνονται συνεχώς. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται οι διμερείς σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης/Ελλάδας – Κίνας και οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές εταιρείες κατά την εισαγωγή προϊόντων από την Κίνα. Ακόμα, αναφέρονται τα κείμενα που διέπουν τις σχέσεις Ελλάδας-Κίνας στον οικονομικό τομέα.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα είδη απάτης που επικρατούν και δύο διεθνή σκάνδαλα που είχαν πρωταγωνιστές κινεζικές εταιρείες, τη Huawei και τη Sanlu Group. Επίσης, εξετάζονται τρόποι αποφυγής του κινδύνου εξαπάτησης των ελληνικών εισαγωγικών εταιρειών αλλά και τρόποι αντιμετώπισης της απάτης. Γίνεται φανερό ότι μεγάλη σημασία έχει η επιλογή του κατάλληλου και αξιόπιστου συνεργάτη με την απαραίτητη έρευνα πριν την έναρξη της συνεργασίας. Ακόμα, σημαντική είναι η ύπαρξη έγγραφης σύμβασης, η οποία ν' αναφέρει ρητά τους όρους της αγοραπωλησίας των προϊόντων. Στην περίπτωση αντιμετώπισης της υφιστάμενης απάτης, ειδικά αν δεν υπάρχει ρήτρα διαιτησίας, η μόνη λύση είναι η νομική οδός, η οποία στην Κίνα απαιτεί χρονοβόρες και υψηλού κόστους διαδικασίες. Ως αντικείμενα μελέτης θα παρουσιαστούν δύο περιπτώσεις ελληνικών εισαγωγικών εταιρειών, οι οποίες υπέστησαν απάτη κατά την αγορά και εισαγωγή προϊόντων από την Κίνα. Παρουσιάζεται το χρονικό της απάτης που υπέστησαν και τελικά οι ενέργειες που έκαναν στην προσπάθεια ανεύρεσης κάποια λύσης.

Abstract

China is one of the largest trading countries in the world. The size of its economy surpasses that of the larger European countries, with great potential to become the world's largest export power in the next decade. The trade relations developed between Greece and China are important and constantly growing. This paper presents the European Union/Greece-China bilateral relations and the risks that Greek companies face when importing products from China. Furthermore, the texts that are related to Greece-China economic relations are cited.

Also, below this paper presents the types of fraud that are prevalent and two international scandals, which were caused by Chinese companies, Huawei and Sanlu Group. It also discusses ways to reduce the risk of fraud that Greek importing companies may face as well as ways to tackle fraud. It is clear that choosing the suitable and reliable partner with the necessary research before starting the collaboration is of great importance. Also important is the existence of a written contract, which explicitly states the terms of purchase and sale of the products. In the case of dealing with existing fraud, especially if there is no arbitration clause, the only solution is the legal way, which in China requires time-consuming and high-cost procedures. Two cases of Greek import companies that have experienced fraud will be presented as case studies. Presented below is the timeline of the fraud they suffered and finally the actions they took to try and find a solution.

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1. Γενική Εισαγωγή του Θέματος.....	5
1.1 Η Οικονομία της Κίνας	5
1.2. Οι διμερείς σχέσεις εμπορίου μεταξύ της Ελλάδας - Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κίνας	7
1.3 Σύνοψη Κεφαλαίου.....	14
Κεφάλαιο 2. Διμερές Εμπόριο Ελλάδας – Κίνας	15
2.1 Βασικά Οικονομικά στοιχεία για την Ελλάδα	15
2.2 Ο Όγκος των Εισαγωγών στην Ελλάδα από την Κίνα	16
2.3 Σύνοψη Κεφαλαίου	22
Κεφάλαιο 3. Διεθνής Εμπειρία για απάτες από Κίνα.....	23
3.1 Γενικά ζητήματα γύρω από τις οικονομικές απάτες και τα σκάνδαλα.....	23
3.2 Τα είδη απάτης που επικρατούν.....	24
3.3 Απάτη στην Κίνα- Δύο μεγάλα παραδείγματα οικονομικών σκανδάλων.....	27
3.4 Σύνοψη Κεφαλαίου.....	30
Κεφάλαιο 4. Τρόποι αποφυγής και αντιμετώπισης στις εισαγωγές της Ελλάδας από την Κίνα	31
4.1 Αποφυγή Απάτης	31
4.2 Εξαπάτηση μέσω διαδικτύου	34
4.3 Αντιμετώπιση απάτης	36
4.4 Σύνοψη Κεφαλαίου	39
Κεφάλαιο 5. Η περίπτωση δύο ελληνικών εταιρειών που αντιμετώπισαν απάτη κατά την αγορά και εισαγωγή προϊόντων από την Κίνα	40
5.1 Η περίπτωση της εταιρείας Έκτορας Πετρόπουλος Μονοπρόσωπη ΙΚΕ.....	40
5.2 Η περίπτωση εταιρείας υλικών επιπλοποιίας.....	49
5.3 Σύνοψη Κεφαλαίου.....	52
Τελικά Συμπεράσματα και Προτάσεις	53
Βιβλιογραφία	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Η Οικονομία Της Κίνας

Με έκταση 9.596.961 τετραγωνικά χιλιόμετρα η Κίνα είναι η μεγαλύτερη σε έκταση χώρα στην περιοχή της Ανατολικής Ασίας και η τέταρτη μεγαλύτερη στον κόσμο μετά τη Ρωσία, τον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Κίνα κατέστη κατά το 2015 η μεγαλύτερη εμπορική χώρα παγκοσμίως. Η αξία των εξαγωγών της χώρας κατά το 2015 ανήλθε σε 2,28 τρις δολ. ΗΠΑ, ενώ το ίδιο διάστημα οι εισαγωγές ήταν 1,69 τρις δολ. ΗΠΑ. Το 2015, το πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας έφθασε τα 585 δις δολ. ΗΠΑ.

Ο μετασχηματισμός της Κίνας τα τελευταία 35 χρόνια από μία φτωχή αγροτική οικονομία στη μεγαλύτερη βιομηχανική και εξαγωγική χώρα του κόσμου αποτέλεσε μοναδικό στα χρονικά φαινόμενο αναπτυξιακής δυναμικής. Η Κίνα ξεπέρασε το 2010 την Ιαπωνία σε οικονομικό μέγεθος και είναι η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου μετά την αμερικανική. Η αναπτυξιακή πορεία της Κίνας στηρίχθηκε στις φθηνές εξαγωγές της στον υπόλοιπο κόσμο, οι οποίες έγιναν δυνατές όχι μόνο λόγω του χαμηλού κόστους εργασίας της, αλλά και λόγω της διοικητικά καθοριζόμενης συναλλαγματικής ισοτιμίας του νομίσματός της. Οι τεράστιες εξαγωγές της έχουν καταστήσει μόνιμα πλεονασματικό το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της (το 2018 οι εξαγωγές ξεπέρασαν τις εισαγωγές κατά 2.330,3 δις RMB). Το μέγεθος της οικονομίας ξεπερνά εκείνο των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών χωρών, με μεγάλες δυνατότητες να γίνει η μεγαλύτερη εξαγωγική δύναμη στον κόσμο την επόμενη δεκαετία. Τα οφέλη για την κινεζική οικονομία μετά τις μεταρρυθμίσεις που έγιναν στο εσωτερικό της χώρας καθόρισαν νέους στόχους εξωτερικής πολιτικής στον τομέα της οικονομικής διπλωματίας, προκειμένου η χώρα να μεγιστοποιήσει την εξουσία της, να αυξήσει την επιρροή της και να βελτιώσει τη θέση της στο διεθνές πολιτικό και οικονομικό σύστημα.

Η εντυπωσιακή οικονομική ανάπτυξη της Κίνας στον 21ο αιώνα και η σταδιακή δημιουργία ενός πολύπλοκου κόσμου έχουν επηρεάσει τη θέση της χώρας στη διεθνή πολιτική. Ο πρώην πρόεδρος της Κίνας Hu Jintao και ο πρωθυπουργός Wen Jiabao χρησιμοποίησαν τη φράση "Ειρηνική άνοδος" (hepingjueqi), που αργότερα αναθεωρήθηκε στην "Ειρηνική Ανάπτυξη" (hepingfazhan). Η κινεζική ηγεσία επιδίωξε να καταστήσει σαφές ότι η χώρα δεν αποτελεί απειλή, αλλά θα επιδιώξει να είναι ένα εποικοδομητικό και συμμορφούμενο μέλος της διεθνούς κοινότητας. Η συζήτηση

σχετικά με την άνοδο της Κίνας εισήλθε σε νέα φάση το 2013, όταν ξεκίνησε η πρωτοβουλία "Belt and Road" (BRI). Μερικοί δυτικοί λόγιοι προτιμούν τον όρο "One Belt One Road" (OBOR) αντί για "Belt and Road", αλλά το Πεκίνο επιμένει στο τελευταίο με σκοπό να δείξει ότι η πρωτοβουλία είναι ανοιχτή για όλες τις χώρες.

Ο κύριος στόχος της "Belt and Road" είναι να ενισχυθεί η ολοκλήρωση και να αναπτυχθεί η υποδομή μεταφορών μεταξύ λιμένων και σιδηροδρόμων. Η εφαρμογή του προϋποθέτει την ύπαρξη και την επένδυση πόρων που μπορούν να χρηματοδοτήσουν έργα. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2016, οι κινεζικές τράπεζες κατέχουν πάνω από 15 τρισεκατομμύρια δολάρια σε καταθέσεις, ενώ τα συναλλαγματικά αποθέματα του Πεκίνου υπερβαίνουν τα 3 τρισεκατομμύρια δολάρια. Ειδικότερα, τα κινεζικά κίνητρα είναι πολύπλευρα αλλά κυριαρχούν τα οικονομικά συμφέροντα. Ως το μεγαλύτερο εμπορικό έθνος στον κόσμο, η Κίνα επιδιώκει να μειώσει το κόστος μεταφοράς αγαθών προωθώντας τη διασύνδεση μεταξύ των διαφόρων χωρών. Επίσης, η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα οδήγησε το Πεκίνο να αναζητήσει εναλλακτικές λύσεις, κυρίως στους κατασκευαστικούς και βιομηχανικούς τομείς. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και άλλα μακροπρόθεσμα οικονομικά συμφέροντα, όπως η προσπάθεια διεθνοποίησης του εθνικού νομίσματος - το γουάν. Στον πίνακα 1.1 παρουσιάζονται κάποια κύρια μεγέθη της κινεζικής οικονομίας.

Πίνακας 1.1. Κύρια μεγέθη της κινεζικής οικονομίας

	2015	2016	2017
Ονομαστικό ΑΕΠ τρεις RMB / (τρεις €)	67,67 / (9,7)		
ΑΕΠ (PPP) (τρεις \$)	20,35	21,72	23,21
Μεταβολή ΑΕΠ	6,9%	6,7%	6,9%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (PPP)	\$ 14.800	\$ 15.700	\$ 16.700
Ανεργία	4,0%	4,0%	3,9%
Πληθωρισμός	1,5%	2,0%	1,6%
Εξαγωγές αγαθών	\$ 2,14 τρις (-7,8%)	\$ 1,99 τρις (-7,00%)	\$ 2,22 τρις (+11,4%)
Εισαγωγές αγαθών	\$ 1,57 τρις (-19,1%)	\$ 1,50 τρις (-4,5%)	\$ 1,74 τρις (+15,9%)
Εμπορικό Ισοζύγιο	\$ 570 δις	\$ 490 δις	\$ 480 δις
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	\$ 304,2 δις	\$202,2 δις	\$ 164,9 δις

Δημοσιονομικό ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-2,6%	-3,8%	
Εισροή ΑΞΕ (FDI)	\$ 126,3 δις		
Εκροή ΑΞΕ (ODI)	\$ 118 δις		
Δημόσιο Χρέος	\$ 949,6 δις		
Συναλλαγματικά Αποθέματα	\$ 3,406 τρις	\$ 3,098 τρις	\$ 3,236 τρις

Πηγή: The World Fact Book, 2019

1.2 Οι διμερείς σχέσεις εμπορίου μεταξύ της Ελλάδας – Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κίνας.

Η Κίνα και η Ε.Ε. έχουν συνάψει σχέσεις από το 1975, ενώ το 1978 υπεγράφη εμπορική συμφωνία μεταξύ των δύο εταίρων. Από το 1998 λαμβάνει χώρα η ετήσια διάσκεψη κορυφής Ε.Ε. - Κίνας και οι εμπορικοί δεσμοί συνεχώς ισχυροποιούνται. Η στρατηγική συνεργασία Ε.Ε. - Κίνας (The EU-China Comprehensive Strategic Partnership το 2013) και η "China-EU 2020 Strategic Agenda for Cooperation" στοχεύουν στην εμβάθυνση της διμερούς συνεργασίας. Οι τέσσερις πυλώνες της Agenda είναι: α) Ειρήνη και Σταθερότητα, β) Ανάπτυξη και Ευημερία, γ) Καινοτομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη, δ) Πολιτιστικές Ανταλλαγές και Επαφές των πολιτών (Ella, 2018).

Η Κίνα αποτελεί το δεύτερο εμπορικό εταίρο της Ε.Ε. μετά τις ΗΠΑ και, αντίστοιχα, η Ε.Ε. το μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της Κίνας. Η επίσκεψη του Προέδρου Χι στα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. έδωσε περαιτέρω ώθηση στις διμερείς σχέσεις. Επίσης το 2015 εορτάστηκαν τα 40 χρόνια διπλωματικών σχέσεων Ε.Ε. - Κίνας.

Η Ελλάδα και η Κίνα καθιέρωσαν διπλωματικές σχέσεις στις 5 Ιουνίου 1972 και η σχέση αναβαθμίστηκε σε στρατηγική εταιρική σχέση το 2006. Οι χώρες αντιπροσωπεύουν δύο από τους αρχαιότερους πολιτισμούς του κόσμου και αυτή η πολιτισμική ομοιότητα έχει διευκολύνει τον διμερή διάλογο. Ως μέλος της ΕΕ, η Ελλάδα δεν θα μπορούσε να προσεγγίσει μονομερώς την Κίνα. Ωστόσο, αυτή η πραγματικότητα αποτελεί επίσης μια ευκαιρία για το Πεκίνο, το οποίο είδε την Αθήνα ως πύλη προς την Ευρώπη και μια φιλική φωνή για τα συμφέροντά της στους ευρωπαϊκούς κύκλους. Αυτό ήρθε στο προσκήνιο τον Ιούνιο του 2017 όταν η ελληνική κυβέρνηση μπλόκαρε μια ευρωπαϊκή δήλωση που επικρίνει τα αρχεία του Πεκίνου για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τα κορυφαία μέσα ενημέρωσης και οι ομάδες προβληματισμού είδαν την Ελλάδα να αγκαλιάζει τα κινεζικά συμφέροντα. Μία από τις σημαντικότερες επενδύσεις της Κίνας στην Ελλάδα είναι η επένδυση στο λιμάνι του Πειραιά. Πριν από την εμπλοκή της

κινεζικής εταιρείας COSCO Pacific στο λιμάνι, οι σινο-ελληνικές σχέσεις δεν αναπτύσσονταν, αν και ο όγκος του εμπορίου αυξήθηκε ελαφρά. Το 2004, για παράδειγμα, η αξία των ελληνικών εξαγωγών στην Κίνα δεν ξεπέρασε το 0,5% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών, ενώ η αξία των εισαγωγών από την Κίνα ανερχόταν στο 3,5% περίπου των συνολικών ελληνικών εισαγωγών (Chuntao, 2013).

Οι εξαγωγές στην Κίνα αυξήθηκαν από 18,4 εκατ. Ευρώ το 1999 σε 58,3 εκατ. Ευρώ το 2004, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν από 524 εκατ. Ευρώ σε 1.419 εκατ. Ευρώ. Ωστόσο, μέχρι το 2014 ο διμερής όγκος συναλλαγών έφθασε τα 2,6 δισεκατομμύρια και τα 2,7 δισεκατομμύρια ευρώ το 2015. Επιπλέον, οι Έλληνες πλοιοκτήτες δραστηριοποιούνταν επίσης στην Κίνα, επωφελούμενοι από ευνοϊκούς όρους κατασκευής πλοίων στα κινεζικά ναυπηγεία. Η πολιτική του Πεκίνου προέβλεπε την έγκριση δανείου από κινεζική τράπεζα με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι το σκάφος θα κατασκευαστεί στη χώρα. Αρκετοί Έλληνες πλοιοκτήτες ήταν έτοιμοι να δεχτούν αυτόν τον όρο. Το 2006 ήταν κρίσιμο για τη διμερή σχέση όχι μόνο επειδή αναβαθμίστηκε σε στρατηγική συνεργασία αλλά και λόγω της επίσκεψης του Πρωθυπουργού Κώστα Καραμανλή στην Κίνα. Ο Έλληνας πρωθυπουργός συμφώνησε με τον Κινέζο Πρόεδρο Hu Jintao και τον ομόλογό του Wen Jiabao για τη στήριξη της συνεργασίας μεταξύ λιμένων και ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Για πρώτη φορά ο Πρόεδρος της COSCO, Wei Jiayu, εξέφρασε ενδιαφέρον για συμμετοχή στο λιμάνι του Πειραιά και ο Καραμανλής έκανε μια πρώτη ξεκάθαρη παρατήρηση. Τον Ιούλιο του 2006, πραγματοποιήθηκε τελετή εορτασμού για το βάπτισμα του πλοίου COSCO HELLAS και το ναυτικό του ταξίδι στο λιμάνι του Πειραιά, κατά τη διάρκεια της οποίας ο Καραμανλής και ο Βάι επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους να επεκτείνουν τις θαλάσσιες συνδέσεις. Εκείνη την εποχή, η Ελλάδα και η Κίνα έρχονταν πιο κοντά όσον αφορά την οργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων το 2004 και το 2008 στην Αθήνα και στο Πεκίνο, αντίστοιχα (Tzogopoulos, 2016).

Τον Ιανουάριο του 2008 διοργανώθηκε διεθνής διαγωνισμός για τους δύο κύριους τερματικούς σταθμούς εμπορευματοκιβωτίων στον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη και τον Ιούνιο η COSCO ονομάστηκε προσωρινός νικητής. Πέντε μήνες αργότερα, η συμφωνία υπογράφηκε κατά τη διάρκεια τελετής που παρακολούθησε ο Κινέζος Πρόεδρος Hu Jintao. Σύμφωνα με τη σύμβαση παραχώρησης, η COSCO θα λειτουργούσε για διάστημα 35 ετών τις πύλες II και III του τερματικού σταθμού εμπορευματοκιβωτίων και θα κατέβαλε ένα αρχικό ποσό 50 εκατομμυρίων ευρώ στο ελληνικό κράτος, συν ένα ποσοστό των ετήσιων εσόδων και μίσθωσης ύψους € 4,3 δις για την περίοδο

παραχώρησης των 35 ετών. Η κινεζική εταιρεία δεσμεύτηκε να αναβαθμίσει την αποβάθρα II και να κατασκευάσει τη σχεδιαζόμενη αποβάθρα III, επενδύοντας περίπου 230 εκατομμύρια ευρώ. Η συμφωνία παραχώρησης επικυρώθηκε από το ελληνικό κοινοβούλιο το 2009 και η COSCO εισήλθε στο λιμάνι του Πειραιά τον Οκτώβριο του ίδιου έτους. Η παρουσία της COSCO στο λιμάνι του Πειραιά είναι αξιοσημείωτη και οι αριθμοί μιλούν από μόνα τους. Περίπου 3.030.000 εμπορευματοκιβώτια μεταφορτώθηκαν από πύργους που ελέγχονταν από την κινεζική εταιρεία το 2015, σε αντίθεση με 2.984.000 εμπορευματοκιβώτια το 2014 και 2.520.000 το 2013 (Stanzel et al., 2016).

Παραδόξως, αυτή η αύξηση κατά 1,54% από το 2014 έως το 2015 συνέβη σε ένα έτος κατά το οποίο μειώθηκε το εμπόριο εμπορευματοκιβωτίων στη Μεσόγειο και οι ελληνικές εξαγωγές μειώθηκαν λόγω της πολιτικής κρίσης της χώρας. Η σύγκριση με τον λιμενικό οργανισμό του Πειραιά είναι επίσης ενδεικτική. 293.353 εμπορευματοκιβώτια μεταφορτώθηκαν στο ελληνικό τμήμα του λιμένα του Πειραιά το 2015, σε σύγκριση με 598.255 το 2014 και 644.055 το 2013. Η ΕΕ ενέκρινε την αρχική επένδυση της COSCO στον Πειραιά, χωρίς αυτό να σημαίνει απαραίτητα ότι βλέπει τον ρόλο της Κίνας θετικά. Τον Μάρτιο του 2015 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι η Ελλάδα είχε χορηγήσει στην COSCO οφέλη - όπως φοροαπαλλαγές και λογιστικό χειρισμό - που δίνουν στην κινεζική εταιρεία αδικαιολόγητο πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών που παραβιάζουν τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις. Η κινεζική εταιρεία αντέδρασε έντονα ενάντια στην «αρνητική μεταχείριση» σε σύγκριση με άλλους λιμένες της Βόρειας Ευρώπης.

Συνολικά, το Πεκίνο θέλει να δημιουργήσει εμπορικούς δεσμούς από την Ελλάδα προς την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη μέσω των Βαλκανίων. Συγκεκριμένα, η στρατηγική "16 + 1" της, η οποία ξεκίνησε το 2012, αποσκοπεί στην ενίσχυση του ρόλου της Κίνας στην Ευρώπη μέσω της Βαλκανικής Χερσονήσου. Ο ρόλος της Ελλάδας έχει καταστεί σημαντικός, διότι η χώρα αποτελεί πύλη και κόμβο για τους στόχους του Πεκίνου. Η Κίνα ακολουθεί μια στρατηγική οικοδόμησης πολιτικής υποστήριξης μεταξύ μεγάλου αριθμού μικρών αναπτυσσόμενων χωρών στην Ευρώπη, τόσο της ΕΕ όσο και των χωρών που δεν είναι μέλη της ΕΕ. Η μορφή "16 + 1" είναι ένα συμπληρωματικό εργαλείο, το οποίο δεν αντικαθιστά το «Πρόγραμμα Συνεργασίας Κίνας-ΕΕ 2020» ούτε αποτελεί εναλλακτική λύση για τον προσανατολισμό της ΕΕ σε χώρες όπως η Σερβία και η διαδικασία συνοχής της ΕΕ σε κράτη όπως η Πολωνία. Ωστόσο, περιγράφει την

αποφασιστικότητα του Πεκίνου να διαδραματίσει μεγαλύτερο ρόλο στην Ευρώπη (Amichai et al., 2014).

Οι εμπορικές σχέσεις που έχουν αναπτυχθεί μεταξύ Ελλάδας και Κίνας είναι σημαντικές και αυξάνονται συνεχώς, κυρίως στους τομείς των γεωργικών προϊόντων, των ορυκτών, των μετάλλων και των πρώτων υλών. Σε σύγκριση με άλλες χώρες, όμως, η Ελλάδα υστερεί στις εξαγωγές της προς την Κίνα, δεδομένου ότι ήταν στην 27η θέση το 2009, από την 31η θέση το 2008. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Πρεσβείας στο Πεκίνο, το 82,6% των προϊόντων που εξήχθησαν στην Κίνα το 2010 ήταν μεταλλεύματα, ορυκτά και καύσιμα και έλαια, με την ποσότητα ελαιολάδου να αυξάνεται συνεχώς, ενώ το 57% της συνολικής αξίας αυτών των εξαγωγών που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα (Sklias et al., 2012).

Εν συνεχεία, οι εισαγωγές της Ελλάδας από την Κίνα αφορούσαν κινητήρες, ορυκτά, είδη ένδυσης και υπόδησης και κατηγορίες προϊόντων όπως θαλάσσια και ποτάμια ναυσιπλοΐα, πυρηνικοί αντιδραστήρες, ορυκτά καύσιμα, πλαστικά κλπ. Τα προϊόντα που εισήχθησαν με τις υψηλότερες τιμές ήταν τα πλοία, οι υπολογιστές και άλλα βιομηχανικά προϊόντα. Επιπλέον, το εμπορικό ισοζύγιο μεταξύ των δύο χωρών ήταν αρνητικό για την Ελλάδα κατά τη διάρκεια ολόκληρης της προηγούμενης δεκαετίας (2000-2010) με συνεχή άνοδο των εξαγωγών και εισαγωγών. Τούτου λεχθέντος, αν και η αξία των εισαγωγών αυξήθηκε δραματικά από το 2006 έως το 2008, δεν υπήρξε αντίστοιχη αύξηση της αξίας των εξαγωγών της Ελλάδας προς την Κίνα. Αυτή η μεγάλη διαφορά καθιστά ολοένα και περισσότερο σαφές:

- α) ότι η ελληνική οικονομία έχει περιορισμένη ανταγωνιστικότητα και
- β) ότι η εγχώρια αγορά δεν μπορεί να καλύψει τις δικές της ανάγκες, με αποτέλεσμα να αυξάνονται συνεχώς οι εισαγωγές των προϊόντων.

Ως εκ τούτου, ο ρόλος της Κίνας στο διμερές εμπόριο είναι σαφώς ισχυρότερος από αυτόν της Ελλάδας, γεγονός που αποδεικνύει την επιτυχημένη και δυναμική διεξόδυσή της στην ελληνική αγορά, ενώ ταυτόχρονα της δίνει τη δυνατότητα να διατηρήσει ένα ισχυρό μέσο άσκησης πίεσης και αύξησης της επιρροής της. Το εμπόριο υπηρεσιών είναι ένας ακόμη δείκτης που επιβεβαιώνει την εικόνα που έχει ζωγραφιστεί παραπάνω. Από το 2003 και έπειτα, η αξία των πληρωμών ήταν διπλάσια των εισπρακτέων, γεγονός που καταδεικνύει τη δυναμική και συνεχώς αυξανόμενη διεξόδυση των κινεζικών υπηρεσιών στην Ελλάδα και την τάση τους να κυριαρχούν. Ως εκ τούτου, η σημασία της κυριαρχίας της Κίνας στο εμπόριο αγαθών είναι εξίσου σημαντική με την κυριαρχία της στο εμπόριο των υπηρεσιών, δεδομένου ότι εξασφαλίζει (α) τη συνεχιζόμενη και αυξανόμενη επιρροή

της Κίνας, και (β) την αυξανόμενη εξάρτηση της Ελλάδας από αυτόν τον τομέα, προκειμένου να προσφέρει μια ισχυρή και σταθερή βάση για να επιτύχει την επέκτασή της στην ευρύτερη αγορά. Μια σειρά πολιτικών και οικονομικών λόγων που σχετίζονται πολύ με τη διατήρηση των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης οδήγησε την Κίνα να αναζητήσει νέες αγορές. Το γεγονός ότι υποστηρίζεται από κρατικές ενισχύσεις δείχνει την κρατική προσέγγιση του πολιτικο-κομματικού καθεστώτος και τον πρωταρχικό στόχο που δεν είναι παρά να αυξήσει την εξουσία του μέσω της οικονομικής κυριαρχίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα φαίνεται να είναι αξιόπιστος εταίρος και πρόθυμος να συνάψει εμπορικές και επενδυτικές συμφωνίες λόγω της κακής οικονομικής κατάστασης της κατά τα τελευταία χρόνια. Συνεπώς, για να έχει η Κίνα ρόλο και να γίνει ισχυρός διεθνής παράγοντας στην περιοχή, εστιάζει σε δύο προτεραιότητες σε σχέση με την Ελλάδα: (α) τη σύναψη συμφωνιών και (β) έλεγχο των δικτύων μεταφοράς και μεταφοράς.

Οι σχέσεις Ελλάδας-Κίνας στον οικονομικό τομέα διέπονται από τα εξής κείμενα:

1. Συμφωνία πολιτικών αεροπορικών μεταφορών (Πεκίνο, 23.5.1973) και συμπληρωματικό Μνημόνιο Κατανοήσεως, το οποίο τροποποιεί επί το πλεόν φιλελεύθερο τις διατάξεις της ισχύουσας Συμφωνίας.
2. Συμφωνία Εμπορίου-Πληρωμών (Πεκίνο, 23.5.1973) και Τροποποίηση Συμφωνίας Εμπορίου-Πληρωμών (Αθήνα, 25.6.1976). Η τροποποιημένη συμφωνία ισχύει πλέον μόνο στο βαθμό που ρυθμίζει θέματα μη καλυπτόμενα από κοινοτική αρμοδιότητα.
3. Συμφωνία περί Αμοιβαίας Προστασίας των Εμπορικών και Βιομηχανικών Σημάτων (Πεκίνο, 19.4.1975, Ν. 242/1975, ΦΕΚ 295/Α/30.12.1975).
4. Συμφωνία Συνεργασίας στον τομέα του Τουρισμού (Πεκίνο, 16.4.1988, Ν.1944/1991, ΦΕΚ 194/Α/16.12.1991). Οι δύο πλευρές υπέγραψαν στο Πεκίνο νέα Συμφωνία (23.6.2006). Στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Κινέζου Π/Θ στην Αθήνα (2-4.10.2010) υπογράφηκε Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των Υπ. Πολιτισμού και Τουρισμού και κ/Εθνικής Αρχής Τουρισμού.
5. Συμφωνία Οικονομικής και Τεχνικής Συνεργασίας (Πεκίνο, 25.6.1983, Ν.1613/1986, ΦΕΚ 111/Α/18.7.1986)
6. Συμφωνία Οικονομικής, Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Πεκίνο, 25.6.1992, Ν. 2140/1993, ΦΕΚ 85/Α/1993)
7. Συμφωνία για την Προώθηση και Αμοιβαία Προστασία των Επενδύσεων (Πεκίνο, 25.6.1992, Ν. 2136/1993, ΦΕΚ 83/Α/28.5.1993)

8. Μνημόνιο κατανόησης μεταξύ των Υπουργείων Γεωργίας της Ελλάδος και της Κίνας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας (Πεκίνο, 3.6.2002, Ν.3222/ΦΕΚ19/Α/2.2.2004).
9. Συμφωνία των Υπουργείων Ελλάδος-Κίνας για Συνεργασία στον τομέα Δασοπονίας (Πεκίνο, 3.6.2002, Ν.3117/2003, ΦΕΚ 52/Α/4.3.2003)
10. Συμφωνία Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Πεκίνο, 15.11.1979, Ν. 1097/1980, ΦΕΚ 285/Α/17.12.1980). Στο πλαίσιο αυτής έχουν υπογραφεί από το 1987 μέχρι σήμερα 10 πρωτόκολλα συνεργασίας (διετούς διάρκειας έκαστο), το τελευταίο εκ των οποίων στο Πεκίνο στις 27.5.2005). Ενδιάμεσα πραγματοποιείται Συνάντηση Εργασίας (τελευταία στις 12.11.2007 στην Αθήνα).
11. Συμφωνία για τις Θαλάσσιες Μεταφορές Ελλάδος-Κίνας (Πεκίνο, 16.10.1995, Ν.2419/1996, ΦΕΚ 141/Α/3.7.1996)
12. Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Ελλάδος-Κίνας (Πεκίνο, 3.6.2002. Κύρωση με το Ν.3331/2005.) Εφαρμόζεται από την 1.1.2006.
13. Μνημόνιο Κατανόησης στον τομέα των Μικρο-Μεσαίων Επιχειρήσεων (Πεκίνο, 20.1.2006). Η πρώτη (και τελευταία) σύνοδος της Κοινής Ομάδας Εργασίας έλαβε χώρα στην Αθήνα στις 24.5.2006.
14. Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Κινεζικού Συμβουλίου Προώθησης του Διεθνούς Εμπορίου (CCPIT) της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για τη «Δημιουργία Δικτύου Συνεργασίας για την Υποστήριξη Επιχειρήσεων» (Πεκίνο, 11.5.2007).
15. Μνημόνιο Κατανόησης Αναπτυξιακής Συνεργασίας Ελλάδος-Κίνας. Υπογράφηκε στις 23 Ιουνίου 2008 στο Πεκίνο, στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Πεκίνο (22 – 27.6.2008). Παραμένει ανενεργό.
16. Πρωτόκολλο Φυτοϋγειονομικών Απαιτήσεων για την εξαγωγή καρπών ακτινιδίων. Υπογράφηκε στις 24.11.2008 στην Αθήνα στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Κινέζου Προέδρου στην Ελλάδα.
17. Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και Διοίκησης Τυποποίησης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (SAC) στον τομέα της τυποποίησης (24.1.2008). Στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Κινέζου πρωθυπουργού στην Αθήνα (2-4.10.2010) υπογράφηκε νέο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των δύο φορέων.
18. Μνημόνιο Συνεργασίας σε τεχνικά ζητήματα για τη διαπίστευση μεταξύ Εθνικού

Συστήματος Διαπίστευσης και Εθνικής Κινέζικης Υπηρεσίας Διαπίστευσης της Αξιολόγησης της Συμμόρφωσης (CNAS). Υπογράφηκε στις 25.11.2008 στην Αθήνα στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Κινέζου Προέδρου στην Ελλάδα.

19. Μνημόνιο κατανόησης για τη συνεργασία στον τομέα των επενδύσεων μεταξύ Invest in Greece Agency και κινεζικού Οργανισμού Beijing Investment Promotion Bureau (BIPB), Πεκίνο 4.11.2009.

20. Κείμενο εκδήλωσης προθέσεων για τη συνεργασία στον τομέα των επενδύσεων μεταξύ Invest in Greece Agency και κινεζικού Οργανισμού China Beijing Equity Exchange (CBEX), Πεκίνο 4.11.2009.

21. Μνημόνιο Κατανόησης για τη συνεργασία στο Ναυτιλιακό Τομέα μεταξύ Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και κινεζικού Υπουργείου Μεταφορών. Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Κινέζου Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης στην Αθήνα, (15.6.2010).

22. Μνημόνιο Κατανόησης για την ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας στον τομέα των επενδύσεων μεταξύ Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και κινεζικού Υπουργείου Εμπορίου. Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Κινέζου Π/Θ στην Αθήνα (2-4.10.2010).

23. Κείμενο εκδήλωσης προθέσεων για τη συνεργασία στον τομέα των επενδύσεων μεταξύ Invest in Greece Agency και China Investment Promotion Agency (CIPA). Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Κινέζου πρωθυπουργού στην Αθήνα (2-4.10.2010).

24. Σχέδιο Δράσης για το 2011 και το 2012 για τη συνεργασία στον τομέα της ναυτιλίας μεταξύ του Υπουργείου Θαλασσιών Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας και του κ/Υπουργείου Μεταφορών (21.2.2011)

25. Συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Γενικής Διοίκησης Επιθεώρησης Ποιότητας, Ελέγχου και Καραντίνας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, για τη συνεργασία σε θέματα ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας αγροτικών προϊόντων και τροφίμων (16.5.2011)

26. Μνημόνιο Κατανόησης για την προώθηση της επιχειρηματικής και επενδυτικής συνεργασίας στους τομείς των υποδομών και της μεταποίησης μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κινεζικού Υπουργείου Εμπορίου. Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Κινέζου Προέδρου της Λαϊκής Πολιτικής Συμβουλευτικής Διάσκεψης στην Αθήνα (24.10.2011).

27. Μνημόνιο Κατανόησης για τη συνεργασία στον τομέα του Τουρισμού μεταξύ της

Πρεσβείας της Ελλάδος στο Πεκίνο και της Διοίκησης Τουρισμού της Επαρχίας Guangdong. Υπογράφηκε στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Αντιπροέδρου της Ελληνικής Κυβέρνησης κ. Θ. Πάγκαλου στην Επαρχία Guangdong (5.11.2011).

Επιπλέον, προκειμένου να αποδείξει την πρακτική υποστήριξή της στην Ελλάδα, η Κίνα εξέφρασε την προθυμία της όταν η Ελλάδα επιστρέψει στις αγορές για να αγοράσει κρατικά ομόλογα και ταυτόχρονα αγοράζει και φθηνά ομόλογα από άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Τέλος, συμφωνήθηκαν και οι μεταφορές, όπως οι απευθείας πτήσεις μεταξύ Αθήνας και Πεκίνου και Αθήνας και Σαγκάης, γεγονός που δείχνει ότι θα υπάρξει πιο έντονη οικονομική δραστηριότητα, ενώ σε πολιτιστικό επίπεδο η Κίνα έχει αναλάβει να συμβάλει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιστροφή των Μάρμαρων του Παρθενώνα.

1.3 Σύνοψη Κεφαλαίου

Η Κίνα φαίνεται ότι αποτελεί ένα ισχυρό κράτος στον τομέα του διεθνούς εμπορίου. Η αναπτυξιακή πορεία της Κίνας στηρίχθηκε στις φθηνές εξαγωγές της στον υπόλοιπο κόσμο, οι οποίες έγιναν δυνατές όχι μόνο λόγω του χαμηλού κόστους εργασίας της, αλλά και λόγω της διοικητικά καθοριζόμενης συναλλαγματικής ισοτιμίας του νομίσματός της. Ως το μεγαλύτερο εμπορικό έθνος στον κόσμο, η Κίνα επιδιώκει να μειώσει το κόστος μεταφοράς αγαθών προωθώντας τη διασύνδεση μεταξύ των διαφόρων χωρών.

Η Κίνα αποτελεί σήμερα το δεύτερο εμπορικό εταίρο της Ε.Ε. μετά τις ΗΠΑ και, αντίστοιχα, η Ε.Ε. το μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της Κίνας. Οι εμπορικές σχέσεις που έχουν αναπτυχθεί μεταξύ Ελλάδας και Κίνας είναι σημαντικές και αυξάνονται συνεχώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΚΙΝΑΣ

2.1 Βασικά Οικονομικά στοιχεία για την Ελλάδα

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας για το 2018, οι συνολικές εισαγωγές της Ελλάδας ανήλθαν σε 55.129,8 εκατομμύρια ευρώ ενώ οι εξαγωγές σε 33.417,9 εκατομμύρια ευρώ. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 9,5% συγκριτικά με το 2017 ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 15,7%. Στον πίνακα 2.1 διακρίνεται η ποσοστιαία μεταβολή των εισαγωγών της χώρας από το 2009 έως το 2018. Παρατηρούμε ότι μετά την κρίση του 2008 οι εισαγωγές της χώρας μειώθηκαν αισθητά μέχρι το 2017 οπότε και άρχισαν να αυξάνονται σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Πίνακας 2.1.Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών της Ελλάδας (%μεταβολές)

ΕΤΟΣ	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ
2009	-20,4%
2010	-3,4%
2011	-9,4%
2012	-9,1%
2013	-2,4%
2014	7,7%
2015	0,4%
2016	0,3%
2017	7,1%
2018	4,2%

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ. (2019).

Στον πίνακα 2.2 διακρίνονται οι εισαγωγές της χώρας τα έτη 2005, 2010 και 2018. Παρατηρούμε ότι η Γερμανία παραμένει ο μεγαλύτερος εταίρος της Ελλάδας όσον αφορά τις εισαγωγές. Ωστόσο, η Κίνα φαίνεται να κρατά σταθερή τη θέση της στην ελληνική αγορά και μάλιστα να αυξάνει τη συνεισφορά της στις συνολικές εισαγωγές της χώρας. Συγκεκριμένα, βλέπουμε το 2005 να καταλαμβάνει το 3,7% των εισαγωγών της χώρας, το 2010 το 5,5% και το 2018 το 6,5%. Από αυτό μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η Κίνα θα συνεχίσει να αποτελεί ένα σημαντικό εμπορικό εταίρο για την Ελλάδα.

Πίνακας 2.2. Εισαγωγές - Αφίξεις, κατά Χώρα Προέλευσης, Με Πετρελαιοειδή

Σε δισεκατομμύρια €

Χώρες ⁽²⁾	2005		2010		2018	
	Αξία Value	Ποσοστό (%) συνόλου Percent of total	Αξία Value	Ποσοστό (%) συνόλου Percent of total	Αξία Value	Ποσοστό (%) συνόλου Percent of total
Εισαγωγές - Αφίξεις						
Γερμανία	6.68	14.4	6.03	11.6	5.81	10.5
Ιταλία	6.05	13.0	5.21	10.0	4.51	8.2
Ρωσία	3.44	7.4	4.83	9.3	4.14	7.5
Κίνα	1.70	3.7	2.86	5.5	3.59	6.5
Ολλανδία	2.66	5.7	2.66	5.1	2.81	5.1
Γαλλία	2.88	6.2	2.59	5.0	2.19	4.0
Νότια Κορέα	1.18	2.5	1.83	3.5	0.99	1.8
Βέλγιο	1.65	3.6	1.70	3.3	1.71	3.1
ΗΠΑ	1.14	2.5	1.64	3.2	0.69	1.3
Ισπανία	1.83	4.0	1.61	3.1	2.07	3.7
Λοιπές χώρες	17.22	37.1	21.18	40.6	26.67	48.3

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ. (2019).

Στον πίνακα 2.3 παρουσιάζεται το εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας-Κίνας κατά την τελευταία πενταετία το οποίο φαίνεται έντονα ελλειμματικό. Το γεγονός αυτό δείχνει τις στενές εμπορικές σχέσεις των δύο χωρών. Ωστόσο, καταδεικνύει την ανάγκη μείωσης αυτής της ψαλίδας και την ανάγκη έντασης των προσπαθειών των ελληνικών επιχειρήσεων για αύξηση των εξαγωγών της χώρας προς την Κίνα.

Στο διμερές ισοζύγιο Ελλάδας-Κίνας δεν καταγράφονται πλήρως οι ελληνικές εισπράξεις από τη ναυτιλία, εξαιτίας της ιδιαιτερότητας του κλάδου να διεξάγει συναλλαγές και μέσω άλλων χωρών. Η συμβολή όμως της ναυτιλίας στην κάλυψη μέρους του εμπορικού ελλείμματος είναι σημαντική δεδομένου ότι πλοία ελληνικών συμφερόντων μεταφέρουν μεγάλο όγκο καυσίμων και προϊόντων που εισάγονται στην Κίνα.

Πίνακας 2.3. Εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδας-Κίνας

(ποσά σε εκ.)	2014	2015	2016	2017	2018
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	€ 273,5	€ 228,2	€ 328,1	€ 472,7	€ 902,4
Εισαγωγές αγαθών (αξία)	€ 2.494,3	€ 2.551,6	€ 2.886,9	€ 2.713,4	€ 3.598,8
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	€ -2.220,8	€ -2.323,4	€ -2.558,8	€ -2.240,7	€ -2.696,5

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

2.2 Ο Όγκος των Εισαγωγών στην Ελλάδα από την Κίνα

Το 2018 η Κίνα αναδείχθηκε ο πέμπτος σημαντικότερος εταίρος της Ελλάδας σχετικά με τις εισαγωγές καταλαμβάνοντας το 6,5% των συνολικών εισαγωγών της χώρας.

Πίνακας 2.3: Εισαγωγές της Ελλάδας από Κίνα (σε εκατ. ευρώ & % μεταβολές)

ΕΤΟΣ	ΑΞΙΑ (ευρώ)	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ
2009	3.046.337.286	-7,85%
2010	2.861.891.042	-6,05%
2011	2.492.391.819	-12,91%
2012	2.290.535.819	-8,10%
2013	2.197.325.532	-4,07%
2014	2.494.315.050	13,52%
2015	2.551.613.122	2,30%
2016	2.887.189.040	13,15%
2017	2.719.130.328	-5,82
2018	3.593.104.088	32,14%

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ. (2019).

Οι εισαγωγές από την Κίνα ακολούθησαν σε γενικές γραμμές την εξέλιξη του συνόλου των εισαγωγών της χώρας. Ωστόσο, παρατηρούμε ότι από το 2015 και την επιβολή ελέγχου στην κίνηση κεφαλαίων οι εισαγωγές από την Κίνα συνέχισαν την ανοδική τους πορεία και αυξήθηκαν ποσοστιαία παραπάνω από το σύνολο των εισαγωγών της Ελλάδας. Το γεγονός αυτό υποδεικνύει τη σημασία των κινεζικών εισαγωγών για την ελληνική οικονομία σε περίοδο οικονομικής αβεβαιότητας και αστάθειας.

Τα κυριότερα εισαγώγιμα κινεζικά προϊόντα προς την ελληνική αγορά είναι: 1. Μηχανές επεξεργασίας Δεδομένων, 2. Επιβατικά πλοία, 3. Ελάσματα και ταινίες, 4. Ηλεκτρικές συσκευές τηλεπικοινωνίας, 5. Παιχνίδια για παιδιά, 6. Συσκευές τεχνητού κλίματος, 7. Υποδήματα, 8. Βαλίτσες, 9. Συσκευές φωτισμού, 10. Τεχνουργήματα από πλαστικές ύλες, 11. Θερμαντήρες νερού. Στον πίνακα 2.3 διακρίνονται οι εισαγωγές της χώρας από την Κίνα κατά το 2018 σε ευρώ από τη μικρότερη προς τη μεγαλύτερη αξία.

Πίνακας 2.3. Εισαγωγές – Αφίξεις από Κίνα για το 2018

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)
ΔΕΡΜΑΤΑ (ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ)	934
ΜΟΛΥΒΔΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΟΛΥΒΔΟ	2.933
ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	3.355
ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ, ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ	10.377
ΚΑΣΣΙΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΣΣΙΤΕΡΟ	36.208
ΑΕΡΟΠΛΟΙΑ Ή ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΙΑ	67.962
ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	73.777
ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙ	100.912
ΦΥΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ	120.477
ΦΕΛΛΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ	185.877
ΠΛΕΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	259.006
ΟΠΛΑ, ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	263.155
ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ, ΣΚΟΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΦΡΕΣ	285.571
ΝΙΚΕΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΝΙΚΕΛΙΟ	299.756
ΓΟΜΕΣ, ΡΗΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΧΥΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΑ	356.427
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	398.834
ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	450.151
ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ (ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ) ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	491.709
ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	494.183
ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. ΑΥΓΑ ΠΤΗΝΩΝ. ΜΕΛΙ ΦΥΣΙΚΟ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	555.971
ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟ	561.292
ΜΑΛΛΙ, ΤΡΙΧΕΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Ή ΧΟΝΤΡΟΕΙΔΕΙΣ. ΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΟΝΤΡΟΤΡΙΧΕΣ	573.697
ΜΕΤΑΞΙ	622.680
ΑΛΛΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	705.632
ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	719.995
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	769.848

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ Ή ΤΟ ΓΑΛΛ. ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ	797.692
ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ	926.484
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΩΝ, ΨΑΡΙΩΝ Ή ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΩΝ, ΜΑΛΑΚΙΩΝ ΑΛΛΩΝ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ	939.389
ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	981.602
ΠΥΡΙΤΙΔΕΣ ΚΑΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ. ΕΙΔΗ ΠΥΡΟΤΕΧΝΙΑΣ. ΣΠΙΡΤΑ. ΠΥΡΟΦΟΡΙΚΑ ΚΡΑΜΑΤΑ. ΕΥΦΛΕΚΤΕΣ ΥΛΕΣ	1.195.565
ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΥΤΩΝ	1.391.229
ΑΛΑΤΙ. ΘΕΙΟ. ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ. ΓΥΨΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.560.890
ΑΛΛΕΣ ΦΥΤΙΚΕΣ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ. ΝΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΝΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ	1.907.571
ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	1.917.416
ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	2.023.864
ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ	2.624.638
ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	2.857.818
ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	3.105.367
ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ, ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΚΟΛΛΕΣ. ΕΝΖΥΜΑ	3.108.535
ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	3.583.548
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΣΠΑΡΤΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΘΟΠΟΙΑΣ	4.420.070
ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	4.449.996
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΙΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	4.513.271
ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	4.876.721
ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	5.940.184
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΜΠΟΤΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΑ Ή ΜΕ ΑΠΑΝΩΤΕΣ ΣΤΡΩΣΕΙΣ. ΕΙΔΗ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	6.035.212
ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ, ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΑΙ ΧΟΝΤΡΑ ΣΧΟΙΝΙΑ. ΕΙΔΗ ΣΧΟΙΝΟΠΟΙΑΣ	6.129.924
ΒΑΜΒΑΚΙ	6.577.517
ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΛΥΣΙΜΟ (ΑΛΙΣΙΒΕΣ), ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΚΕΡΙΑ ΤΕΧΝΗΤΑ, ΚΕΡΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ, ΚΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ, ΠΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΑ,	6.829.919

ΚΕΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΓΥΨΟ	
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΑΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ Ή ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	6.840.663
ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ. ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	7.178.959
ΦΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΟΥΠΟΥΛΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΤΕΡΑ Ή ΑΠΟ ΠΟΥΠΟΥΛΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΑΝΘΗ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΡΙΧΕΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	7.387.277
ΟΜΠΡΕΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΡΟΧΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΗΛΙΟ, ΡΑΒΔΟΙ (ΜΠΑΣΤΟΥΝΙΑ), ΡΑΒΔΟΙ-ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, ΜΑΣΤΙΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ	7.412.577
ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΑΣ Ή ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	8.323.825
ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ, ΤΩΝ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΤΩΝ ΣΠΑΝΙΩΝ ΓΑΙΩΝ Ή ΤΩΝ ΙΣΟΤΟΠΩΝ	9.052.815
ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	9.386.556
ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΑ	9.746.037
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΦΟΥΝΤΩΤΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ. ΔΑΝΤΕΛΕΣ. ΕΙΔΗ ΕΠΙΣΤΡΩΣΗΣ. ΕΙΔΗ ΤΑΙΝΙΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ. ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ	10.020.975
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ, ΜΑΡΜΑΡΥΓΙΑ Ή ΑΝΑΛΟΓΕΣ ΥΛΕΣ	10.340.581
ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	12.140.460
ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ. ΧΡΩΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ, ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΙΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΑ. ΜΑΣΤΙΧΕΣ (ΣΤΟΚΟΙ). ΜΕΛΑΝΙΑ	13.287.218
ΑΛΛΑ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΚΕΡΑΜΟΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ	14.579.631
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	16.106.788
ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΜΗ ΣΥΝΕΧΕΙΣ	16.652.884
ΕΥΛΕΙΑ, ΕΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΥΛΟ	18.807.863
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΗΜΙΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΡΩΜΕΝΑ ΜΕ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ. ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	20.642.570
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	21.423.540

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΠΙΡΟΥΝΙΑ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	22.520.675
ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	22.777.793
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	25.424.577
ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	26.227.024
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	28.205.791
ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	30.894.393
ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	31.063.052
ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	31.587.122
ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ	33.044.701
ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ. ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΡΑΚΗ	38.964.453
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	43.439.048
ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	44.350.634
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΙΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	50.358.823
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	62.261.292
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ. ΕΙΔΗ ΣΕΛΟΠΟΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΖΩΑ. ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΝΤΕΡΑ	74.168.055
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	74.190.944
ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	99.273.973
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	115.846.913
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	123.220.950
ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	123.968.416
ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	163.915.449
ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΙΑ	175.141.328

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Ή ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ. ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	180.723.053
ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	211.025.792
ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	479.819.270
ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	974.254.207
ΣΥΝΟΛΟ	3.593.104.088

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ. (2019).

2.3 Σύνοψη Κεφαλαίου

Η Κίνα φαίνεται ότι αποτελεί ένα πολύ σημαντικό εταίρο για την Ελλάδα. Καταλαμβάνει σημαντικό μέρος των εισαγωγών της χώρας και φαίνεται ότι ο όγκος των εισαγωγών αυτών θα συνεχίσει να αυξάνεται και τα επόμενα χρόνια. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί το ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας-Κίνας και η ανάγκη της Ελλάδας να αυξήσει τις εξαγωγές της προς την Κίνα ώστε το εμπορικό ισοζύγιο ανάμεσα στις δύο χώρες να εξισορροπηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΓΙΑ ΑΠΑΤΗ ΑΠΟ ΚΙΝΑ

3.1 Γενικά ζητήματα γύρω από τις οικονομικές απάτες και τα σκάνδαλα

Η 14^η Παγκόσμια Έρευνα Απάτης 2016 της Ernst and Young με τίτλο «Εταιρικά παραπτώματα – ατομικές συνέπειες» διαπιστώνει ότι σε μία περίοδο αυξημένων γεωπολιτικών εντάσεων καθώς και εντεινόμενης αστάθειας στις χρηματαγορές, παραμένει έντονη η διεθνής ανησυχία σχετικά με την ενίσχυση της διαφάνειας στις μεγάλες εταιρίες και πολυεθνικές. Λαμβάνοντας υπόψιν τα στοιχεία της κλιμάκωσης των απειλών στον κυβερνοχώρο, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, των εξελίξεων στις αναδύμενες αγορές, είναι φυσικό το γεγονός ότι είναι αυξημένη η πίεση προς τις κυβερνήσεις να λάβουν μέτρα κατά της διαφθοράς και προς τις εταιρείες να εντοπίσουν και να ελαχιστοποιήσουν τα περιστατικά απάτης, δωροδοκίας και διαφθοράς.

Η έρευνα, η οποία διεξήχθη μεταξύ Οκτωβρίου 2015 και Ιανουαρίου 2016 αναδεικνύει συνοπτικά τα παρακάτω σημαντικά στοιχεία:

- 1) Τα επίπεδα της διαφθοράς παραμένουν αμείωτα. Φαίνεται ότι σε διεθνές επίπεδο, το 39% αναφέρει ότι η διαφθορά είναι διαδεδομένη στη χώρα τους.
- 2) Η πίεση για βελτιωμένα αποτελέσματα δικαιολογεί και αποσιωπά παράνομες πρακτικές: το 42% των ερωτηθέντων διεθνώς και το 38% στην Ελλάδα δικαιολογούν τέτοιες πρακτικές.
- 3) Το 46% των Ελλήνων ερωτηθέντων αναγνωρίζει το κυβερνοέγκλημα ως κίνδυνο, συμβαδίζοντας απόλυτα με τα ευρήματα σε διεθνές επίπεδο (47%).
- 4) Το 91% των στελεχών επιχειρήσεων διεθνώς βλέπουν θετικά την ενίσχυση της διαφάνειας σε ό,τι αφορά στην εταιρική ιδιοκτησία, ενώ στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό φθάνει στο 96%.

Με βάση και την παραπάνω έρευνα είναι βέβαιο ότι τα θέματα διαφθοράς και οικονομικής απάτης που υπάρχουν στο σύγχρονο κόσμο συνεχίζουν να απασχολούν οικονομολόγους, ειδικούς, μάνατζερ, κυβερνήσεις, γεγονός λογικό καθώς η εταιρική απάτη είναι ένας πολύ σοβαρός κίνδυνος για τις χρηματοοικονομικές αγορές. Κατά καιρούς σε επιστημονικά άρθρα και σε άλλη βιβλιογραφία μια βασική αιτία της οικονομικής απάτης εντοπίζεται στα κίνητρα των ιδίων κεφαλαίων. Η βασική έννοια πίσω από αυτήν την αιτία είναι η δόλια συμπεριφορά που υπαγορεύει ότι η ανακάλυψη

και ανακοίνωση μια απάτης μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της τιμής των μετοχών μιας επιχείρησης άρα να τεθεί σε κίνδυνο η αξία του χαρτοφυλακίου μετοχών. Ένα μεγάλο εύρος βιβλιογραφίας έχει προσπαθήσει να εξερευνήσει την παραπάνω σχέση μεταξύ απάτης και μετοχικών κινήτρων ωστόσο τα αποτελέσματα των ερευνών ήταν ποικίλα και επικέντρωναν κυρίως στις ΗΠΑ.

Είναι βέβαιο ότι η εταιρική απάτη αδυνατίζει την αποτελεσματικότητα των χρηματοοικονομικών αγορών (Ball, 2009) και έχει εξαιρετικά αρνητικά επακόλουθα για τις επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, ανακοινώσεις για απάτη μπορούν να επηρεάσουν ραγδαία την αξία της εταιρίας. Ο Chen et al. (2005) ανέφερε ότι οι κινέζικες επιχειρήσεις για παράδειγμα μπορούν να χάσουν, κατά μέσο όρο, το 15% έως 25% της αξίας τους ως αποτέλεσμα των μέτρων επιβολής που μπορεί να πάρει η κινέζικη Ρυθμιστική Αρχή Κινητών Αξιών (CSRC). Η οικονομική απάτη σε γενικές γραμμές μπορεί να μειώσει την εμπιστοσύνη στις δημοσιεύσεις που κάνει μια επιχείρηση, να αυξήσει την αβεβαιότητα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που τελικά οδηγούν σε μεγαλύτερα κόστη των συγκεντρωμένων κεφαλαίων (Graham et al., 2008).

3.2 Τα είδη απάτης που επικρατούν

Στην παρούσα ενότητα εξετάζονται τα είδη της οικονομικής απάτης που επικρατούν στο σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον κατηγοριοποιώντας τα σε τρεις μεγάλες κατηγορίες: τη λογιστική απάτη, τη διαφθορά και την κατάχρηση περιουσιακών στοιχείων. Παρακάτω αναλύονται οι περισσότεροι οι τρεις αυτές κατηγορίες:

A) Λογιστική απάτη

1) Υπερβολικές δηλώσεις εισοδήματος

Ο τεχνητός πληθωρισμός των στοιχείων εισοδήματος μιας εταιρείας συντελείται μέσω της υπερεκτίμησης του εισοδήματος. Οι οικονομικοί διευθυντές το επιτυγχάνουν συνήθως μέσω της πλασματικής αναγνώρισης των εσόδων, συχνά υπερβαίνοντας την τιμή πώλησης ή τον αριθμό των μονάδων που πωλούνται στις οικονομικές καταστάσεις. Το μεταβαλλόμενο οικονομικό κλίμα έχει επηρεάσει πολλούς διευθυντές, οι οποίοι για να εκπληρώσουν στόχους επιδόσεων που έχουν θέσει οι μέτοχοι του εξωτερικού προβαίνουν σε τέτοιου είδους μεθόδους. Ο κίνδυνος αυξάνεται όταν οι στόχοι επιδόσεων συνδέονται με τις αμοιβές βάσει επιδόσεων.

2) Υποτιμήσεις εισοδήματος

Πρόκειται για την αντίστροφη διαδικασία σύμφωνα με την οποία υπάρχει υποτίμηση του εισοδήματος, ο τεχνητός δηλαδή αποπληθωρισμός των στοιχείων του εισοδήματος μιας επιχείρησης, που συνήθως διαπράττεται από έναν διαχειριστή χρηματοδότησης που υποτιμά τα έσοδα ή υπερτιμά τα έξοδα.

Κοινό κίνητρο για υποτίμηση του εισοδήματος είναι η φοροδιαφυγή των εταιρειών, η οποία μπορεί να έχει επιζήμιες συνέπειες για την εταιρεία και την ανώτατη διοίκησή της, ακόμη και αν οι ενδιαφερόμενοι φορείς δεν συμμετέχουν στην επιβολή κυρώσεων στο σύστημα.

Σε αρκετές περιπτώσεις όπως και στην Κίνα ο Νομικός Εκπρόσωπος της εταιρείας - συχνά ανώτερος διευθυντής σε επίπεδο ομίλου - μπορεί να θεωρηθεί προσωπικά υπεύθυνος για την κακομεταχείριση της εταιρείας και να αντιμετωπίσει δίωξη στην Κίνα.

B) Διαφθορά

1) Συγκρούσεις συμφερόντων

Οι επιχειρήσεις εκτίθενται σε συγκρούσεις συμφερόντων όταν οι αντιπρόσωποί τους ή οι υπάλληλοί τους συμμετέχουν σε πωλήσεις ή αγορές συνδεδεμένων μερών. Αυτό συμβαίνει συχνά όταν ένας διαχειριστής αγοράζει προϊόντα ή υπηρεσίες από μια εταιρεία που ανήκει σε φίλο, συγγενή ή ακόμα και σε άλλη εταιρεία που ανήκει στον δράστη. Αυτή η μορφή διοχέτευσης προσφορών είναι για παράδειγμα ο πιο συνηθισμένος τύπος απάτης που αντιμετωπίζουν ξένες επιχειρήσεις στην Κίνα. Η διεξαγωγή ελέγχων πριν από την πρόσληψη στελεχών ή την επιλογή οποιουδήποτε προμηθευτή μπορεί να περιορίσει τη δυνατότητα έκθεσης σε τέτοιου είδους απάτες.

2) Δωροδοκία

Τα δώρα, οι κόκκινοι φάκελοι ή τα δείπνα χρησιμοποιούνται ακόμα από εταιρείες για τη διευκόλυνση των επιχειρηματικών συμφωνιών, αν και είναι λιγότερο συχνά από ό,τι στο παρελθόν. Οι εταιρείες έχουν συχνά διαφορετικές απόψεις σχετικά με το τι αποτελεί δωροδοκία, αλλά αυτό που είναι σημαντικό είναι να εξηγηθούν σωστά οι κανόνες κατά της δωροδοκίας σε όλο το προσωπικό και να καθορίζονται συγκεκριμένα.

Ένα κοινό παράδειγμα δωροδοκίας στην Κίνα είναι η τοπική διοίκηση που λαμβάνει αποπληρωμές από τους προμηθευτές, συχνά σε αντάλλαγμα για προτιμητέους όρους πληρωμής ή ως ανταμοιβή για πίστη. Στην κατεύθυνση αυτή στην Κίνα λειτουργεί η νέα υπηρεσία κρατικής διοίκησης για την αγορά (SAMR) που έχει δεσμευθεί να

διπλασιάζει τις προσπάθειες της χώρας να εξαλείψει την εμπορική δωροδοκία, στοχεύοντας στον κλάδο της εκπαίδευσης, των ιατρικών συσκευών και του φαρμακευτικού τομέα.

Γ) Κατάχρηση περιουσιακών στοιχείων

1) Κατασχέσεις αποθεμάτων

Η κλοπή του αποθέματος αποτελεί ανησυχία για πολλές επιχειρήσεις. Αυτός ο τύπος απάτης συμβαίνει συχνά μέσω ψευδών πωλήσεων και αποστολής, με τοπικές ομάδες πωλήσεων να συλλαμβάνουν πλασματικές εντολές αγοράς για να κλέψουν απογραφή. Αντί της παράδοσης σε πραγματικούς πελάτες, τα προϊόντα εξαφανίζονται και πωλούνται από τους απατεώνες. Η διαχείριση ενίοτε ενθαρρύνει τους διαχειριστές πωλήσεων να χρησιμοποιούν τον προσωπικό τους τραπεζικό λογαριασμό, ή τα πορτοφόλια WeChat και Alipay, για τη συλλογή εσόδων από πελάτες. Αυτή η μορφή φορολογικού μηχανισμού δεν είναι μόνο παράνομη αλλά ενθαρρύνει επίσης την απάτη, καθιστώντας πιο δύσκολη την ακριβή εναρμόνιση των εντολών αγοράς και των εσόδων που εισπράττονται. Σε μια εμπορική εταιρεία για παράδειγμα που πωλεί ιατροτεχνολογικά προϊόντα διαπιστώθηκε ότι ένας πωλητής κλέβει μεγάλα ποσά δειγμάτων προϊόντων για πώληση σε πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου, υπεξάγοντας πάνω από εκατό χιλιάδες RMB αξίας εμπορευμάτων.

Σε μια άλλη περίπτωση, ένας διευθυντής εργοστασίου διαπίστωσε ότι ένας ασυνήθιστα υψηλός αριθμός προϊόντων απορρίφθηκε ως ελαττωματικός. Μετά από μια έρευνα, η διοίκηση συνειδητοποίησε ότι ένας εργαζόμενος στο εργοστάσιο δαπέδου κλέβει απογραφή αποκρύπτοντας τα εμπορεύματα ως κατεστραμμένα κατά τη διαδικασία κατασκευής.

2) Κατάχρηση της πνευματικής ιδιοκτησίας

Η κατάχρηση της πνευματικής ιδιοκτησίας είναι μια άλλη μορφή υπεξαίρεσης περιουσιακών στοιχείων που είναι κοινή και στην Κίνα. Η κατάχρηση της IP συνήθως περιλαμβάνει χρησιμοποίηση του εμπορικού σήματος της έδρας (εμπορικό σήμα ή λογότυπο) για προσωπικό κέρδος.

3) Παράνομες εκταμιεύσεις

Τα συνήθη παραδείγματα δόλιων εκταμιεύσεων περιλαμβάνουν τα συστήματα πληρωμών, μισθοδοσίας και επιστροφής εξόδων. Τα συστήματα μη εκταμιευμένων πληρωμών στοχεύουν συχνά σε πληρωτέους λογαριασμούς: οι απατεώνες δημιουργούν πλασματικούς προμηθευτές για να διοχετεύουν χρήματα σε έναν προσωπικό τραπεζικό

λογαριασμό ή εταιρείας . Αυτό είναι συνηθέστερο όταν οι ενδιαφερόμενοι φορείς του εξωτερικού δεν είναι σε θέση να παρακολουθούν στενά τα τέλη υπηρεσιών.

Σε επίπεδο υπαλλήλων είναι συνηθέστερη η πραγματοποίηση προγραμμάτων επιστροφής εξόδων με την υπερεκτίμηση των δαπανών ή τη δημιουργία πλασματικών δαπανών. Σε εταιρικό επίπεδο, οι δόλιες εκταμιεύσεις χρησιμοποιούνται μερικές φορές για λόγους φοροδιαφυγής εταιρειών.

Στην Κίνα, ορισμένα έξοδα που σχετίζονται με τις επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αντιστάθμιση εσόδων, τα οποία επιτρέπουν στις εταιρείες να διαχειρίζονται τον εταιρικό φόρο εισοδήματός τους. Κατά συνέπεια, πολλοί διευθυντές ενθαρρύνουν το προσωπικό τους να συλλέγει τα επίσημα τιμολόγια ("fapiao") και η επαλήθευση του σκοπού της εκταμίευσης είναι μερικές φορές δευτερεύουσας σημασίας. Αυτό αυξάνει τον κίνδυνο για δόλιες εκταμιεύσεις.

3.3 Απάτη στην Κίνα - Δύο μεγάλα παραδείγματα οικονομικών σκανδάλων

Η μελέτη της οικονομικής απάτης είναι ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα γενικότερα αλλά και ειδικότερα στην Κίνα για διάφορους λόγους. Πρώτον, γιατί με βάση πρόσφατα άρθρα και μελέτες, η κινέζικη οικονομία ευθύνεται για περίπου το 50% της παγκόσμιας ανάπτυξης. Δεύτερον, η κινέζικη κεφαλαιαγορά αναπτύσσεται ραγδαία και έχει καταστεί μια από τις κύριες σε παγκόσμιο επίπεδο κεφαλαιαγορές. Τρίτον, οι κινέζικες αρχές υιοθετούν με θέρμη τις «δυτικές» πρακτικές αναφορικά με την απόδοση αποθεμάτων.

Παράλληλα οι περισσότερες μελέτες που έχουν γίνει διαχρονικά αφορούν είτε την αμερικάνικη είτε την ευρωπαϊκή αγορά με ένα μεγάλο εύρος ανεξερεύνητο ακόμη για την κινέζικη αγορά που έχει και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Παρά τις σημαντικές βελτιώσεις στο νομικό τους πλαίσιο, η εταιρική απάτη στις κινέζικες επιχειρήσεις συνεχίζει να διαδίδεται, εμποδίζοντας ενδεχομένως την παραπέρα οικονομική ανάπτυξη. Κινέζικες επιχειρήσεις είναι ευρύτερα γνωστές για συμπεριφορές όπως παρουσίαση «φουσκωμένων» κερδών, δημιουργία πλασματικών συναλλαγών, παρουσίαση λάθος γνωστοποιήσεων (Chen et al., 2006).

Οι παράγοντες που οδηγούν στην απάτη διάφορες κινέζικες εταιρίες δεν έχουν μελετηθεί προς το παρόν σε βάθος. Αρκετοί ερευνητές διαπίστωσαν ότι η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και η δομή της ιδιοκτησίας μπορούν να επηρεάσουν το φαινόμενο της απάτης (Chen et al., 2006).

Τα κίνητρα των ιδίων κεφαλαίων τα οποία αποσκοπούν στον έλεγχο του μοντέλου ανάληψης κινδύνων και στην ευθυγράμμιση των μακροπρόθεσμων επενδυτικών πολιτικών με τα συμφέροντα των μετόχων, μπορεί επίσης να έχουν αντίκτυπο. Από την άλλη έχει αυξηθεί δραματικά η δημοτικότητα των κινήτρων που βασίζονται στην αποζημίωση από την πλευρά των εκτελεστικών στελεχών στην Κίνα. Παίρνοντας υπόψη τα παραπάνω αλλά και το γεγονός ότι η Κίνα σαν αναδύομενη οικονομία διαφέρει από τις ανεπτυγμένες χώρες σε πολλά σημεία (θεσμικές ρυθμίσεις, δομή ιδιοκτησίας) προσφέρεται για περαιτέρω μελέτη γύρω από τα ζητήματα και τους λόγους της οικονομικής απάτης. Σε παλαιότερη βιβλιογραφία σημειώνεται ότι το φαινόμενο της εταιρικής απάτης στην Κίνα διαφέρει σημαντικά από ότι στις ανεπτυγμένες χώρες (Cumming et al., 2011).

Λόγω του βεληνεκούς της κινέζικης οικονομίας, που παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στο σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον, τα σκάνδαλα που συμπεριλαμβάνουν ή προέρχονται από κινέζικες εταιρείες έχουν παγκόσμιο αντίκτυπο και μπορεί να καθορίζουν σε πολλές περιπτώσεις τη στάση μεγάλων οικονομιών. Δύο χαρακτηριστικά τέτοια σκάνδαλα είναι το πρόσφατο με τον κολοσσό της Huawei και ένα παλιότερο σκάνδαλο με την μελαμίνη που είχε βρεθεί σε κινέζικο γάλα και είχε δημιουργήσει παγκόσμια ανησυχία για τα κινέζικα προϊόντα. Παρακάτω αναλύονται οι δύο αυτές περιπτώσεις.

HUAWEI

Αν και η Κίνα είναι μια ισχυρή δύναμη στην παγκόσμια μεταποίηση, ο Liu και ο Cao (2016) πιστεύουν ότι οι ενδιαμέσες δραστηριότητες παραγωγής της Κίνας τείνουν να χαρακτηρίζονται από χαμηλή προστιθέμενη αξία και χαμηλή τεχνολογία. Οι κινεζικές επιχειρήσεις έχουν αδύναμες, ανεξάρτητες ικανότητες καινοτομίας και βασίζονται υπερβολικά σε βασικούς πόρους όπως οι ανθρώπινοι πόροι και οι φυσικοί πόροι συνεχίζοντας να αναπτύσσουν βιομηχανίες έντασης εργασίας βασισμένες σε πρωταρχικά στοιχεία (π.χ. δύναμη). Ένα επείγον ζήτημα που είχε να λύσει η κινέζικη οικονομία είναι το πώς η χρησιμοποίηση των σύγχρονων καινοτομιών θα συνέβαλε στην αναβάθμιση της οικονομίας της στην παγκόσμια αλυσίδα αξίας. Ένα από τα μεγαλύτερα παραδείγματα μιας τέτοιας προσπάθειας είναι αυτό της Huawei, η οποία με την αξιοποίηση της καινοτομίας κατάφερε μέσα σε 30 χρόνια να μετατραπεί σε έναν κολοσσό στις τηλεπικοινωνίες παγκόσμιου βεληνεκούς. Τα τελευταία δέκα χρόνια, τα κόστη της εταιρίας στον τομέα της Έρευνας και της Ανάπτυξης ξεπέρασαν τα 313.000 εκατομμύρια

RMB (Huawei R&D Report, 2017). Σύμφωνα με την έκθεση R&D της Huawei (2017), μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016, η Huawei έχει υποβάλει αίτηση για 57.632 διπλώματα ευρεσιτεχνίας στην Κίνα και 39.613 διπλώματα ευρεσιτεχνίας στο εξωτερικό και έχει λάβει 62.519 άδειες διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, εκ των οποίων άνω του 90% είναι διπλώματα ευρεσιτεχνίας για εφεύρεση. Ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά επιτεύγματα είναι ότι η Huawei έχει επιτύχει σημαντική πρόοδο στην τεχνολογία-κλειδί 5G μέσω στενής συνεργασίας με ερευνητικά ιδρύματα. Λόγω της ανάπτυξης αυτής της τεχνολογίας ο κινέζικος κολοσσός βρέθηκε στο στόχαστρο των ΗΠΑ που προσπαθούν να βάλουν εμπόδια στην είσοδο της τεχνολογίας 5G στις δυτικές αγορές προβάλλοντας τα ρίσκα ασφαλείας που συνεπάγεται η κατοχή επικοινωνιακών και πληροφορικών συστημάτων κινέζικης προέλευσης. Οι ΗΠΑ θεωρούν εξαιρετικά ανησυχητικό το ότι μια κινέζικη εταιρία παρουσιάζεται πιο έτοιμη σε σχέση με τις δυτικές εταιρείες σε τέτοιου είδους τεχνολογίες καθώς τυχόν μια τέτοια εξέλιξη θα είναι σημαίνουσα σημασίας για πιθανές γεωπολιτικές ανατροπές. Στα πλαίσια αυτά οι ΗΠΑ το 2018 προέβησαν στην σύλληψη CFO της Huawei ενώ επέβαλλαν δασμούς αυξάνοντας τα τιμολόγια 25% για τα κινέζικα προϊόντα απειλώντας και με επιπλέον δασμούς, γεγονότα που με τον έναν ή τον άλλο τρόπο επιβραδύνουν την οικονομία της Κίνας. Από την πλευρά τους οι Κινέζοι απάντησαν με δασμούς απέναντι στις αμερικάνικες εταιρίες.

Συμπερασματικά, σύμφωνα με τον Carl Tannenbaum, επικεφαλή οικονομολόγο της Northern Trust “η 5G είναι μια πραγματικά συναρπαστική τεχνολογία. Έχοντας οποιοσδήποτε ένα τέτοιο πλεονέκτημα αυτό το διάστημα κατέχει μια οικονομική διαφοροποίηση, οπότε υπάρχει ένας αγώνας για το ποιος θα είναι ο πρώτος.” Οι ανησυχίες αυτές στο παγκόσμιο περιβάλλον θα σημάνουν σημαντικές εξελίξεις το επόμενο διάστημα με τον κινέζικο αυτό κολοσσό να παίζει καταλυτικό ρόλο.

ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΤΗΣ ΜΕΛΑΜΙΝΗΣ

Ένα από τα μεγαλύτερα διατροφικά σκάνδαλα που συγκλόνισαν το 2008 την παγκόσμια κοινή γνώμη ήταν η εύρεση μελαμίνης σε βρεφικά γάλατα στην Κίνα. Η μελαμίνη είναι μια ουσία που χρησιμοποιείται για την κατασκευή πλαστικών λιπάσματος ακόμη και τσιμέντου και προκαλεί ασθένειες ανάμεσα στις οποίες και πέτρα στα νεφρά. Το 2008 η εταιρία Sanlu Group σκόπιμα είχε αναμείξει τη συγκεκριμένη ουσία με σκόνη γάλακτος και με αυτόν τον τρόπο προκλήθηκε θάνατος σε έξι βρέφη και ασθένειες σε χιλιάδες άλλα.

Το σκάνδαλο αυτό θεωρείται ότι έπληξε σημαντικά στην εικόνα των κινέζικων προϊόντων σε παγκόσμιο επίπεδο ενώ επιβράδυνε σημαντικά την ανάπτυξη του κλάδου στην χώρα που εκείνη την εποχή βρισκόταν σε άνθηση. Παράλληλα, άνοιξε ένα νέο πεδίο επενδύσεων για γαλακτοβιομηχανίες από την Δύση που αύξησαν τις εξαγωγές τους στην Κίνα καθώς ένα μεγάλο κομμάτι των Κινέζων όπως ήταν φυσικό στράφηκε στα εισαγόμενα προϊόντα.

Με το πέρασμα των χρόνων σύμφωνα με τον Richard Hall, πρόεδρο της συμβουλευτικής εταιρείας Zenith Global, η οποία δραστηριοποιείται παρέχοντας συμβουλές σε επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμου- ποτών, “η Κίνα έχει ρυθμίσει τα θέματα ασφάλειας τροφίμων και, σήμερα, η κινεζική γαλακτοβιομηχανία έχει αποκτήσει την αυτοπεποίθηση ότι προσφέρει στις οικογένειες ασφαλή βρεφικά γάλατα.” Σύμφωνα με στοιχεία της Κινεζικής Γαλακτοκομικής Ομοσπονδίας το 99,5% των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν το 2016 σε γαλακτοκομικά προϊόντα του εμπορίου έδειξαν ότι αυτά ήταν απολύτως ασφαλή χωρίς ίχνος απαγορευμένων πρόσθετων ουσιών ή ύπαρξη μελαμίνης, η οποία δεν έχει ανιχνευθεί πουθενά στην Κίνα εδώ και μια επταετία. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι μέσα από ένα σκανδαλώδες και ιδιαίτερα σκληρό σκηνικό που συνέβη οι αρμόδιες κινέζικες αρχές πήραν τα μέτρα τους και με τις κατάλληλες διαδικασίες και ελέγχους κατάφεραν να αντιστρέψουν την κατάσταση και πλέον το βρεφικό γάλα της Κίνας να θεωρείται ασφαλές.

3.4 Σύνοψη Κεφαλαίου

Συμπερασματικά, υπάρχουν διαφορετικές μορφές απάτης(λογιστική απάτη, διαφθορά και κατάχρηση περιουσιακών στοιχείων) οι οποίες μπορεί να έχουν ως θύμα το κράτος, μία εταιρεία ή έναν ιδιώτη καταναλωτή. Στην Κίνα παρουσιάζονται συχνά φαινόμενα απάτης πολλά από τα οποία έχουν διεθνή αντίκτυπο λόγω της σημασίας της οικονομίας της Κίνας στην παγκόσμια αγορά. Η περίπτωση της HUAWEI και το σκάνδαλο της μελαμίνης αποτελούν δύο γνωστά παραδείγματα του αντίκτυπου που μπορεί να έχουν οι κινεζικές εταιρείες στους καταναλωτές σε όλο τον κόσμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΣΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΑ

4.1 Αποφυγή Απάτης

Όπως θα δούμε και στο τελευταίο κεφάλαιο υπάρχουν παραδείγματα ελληνικών εταιρειών, οι οποίες υπέστησαν απάτη κατά την εισαγωγή προϊόντων από την Κίνα. Στο παρόν κεφάλαιο θα εξετάσουμε τρόπους μείωσης του κινδύνου εξαπάτησης των ελληνικών εισαγωγικών εταιρειών.

Το πρώτο και σημαντικότερο βήμα είναι η ανεύρεση ενός αξιόπιστου προμηθευτή. Ένας πολύ σημαντικός τρόπος ανεύρεσης αξιόπιστων προμηθευτών από την Κίνα είναι η επίσκεψη εμπορικών εκθέσεων από τους Έλληνες εισαγωγείς. Με αυτό τον τρόπο οι εταιρείες που επιθυμούν να εισάγουν προϊόντα από την Κίνα μπορούν να έχουν άμεση επαφή με τους υποψήφιους προμηθευτές και να έχουν προσωπική άποψη για τα προϊόντα αλλά και για την υπόσταση της κινεζικής εταιρείας. Στην πύλη Agora (www.agora.mfa.gr) και συγκεκριμένα στις σελίδες των Γραφείων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Πεκίνου www.agora.mfa.gr/cn89 και Σαγκάης www.agora.mfa.gr/cn90, στην ενότητα «Σημαντικές ενημερώσεις» υπάρχουν αναρτημένοι κατάλογοι με τις σημαντικότερες εμπορικές εκθέσεις στην Κίνα. Επίσης, το κινεζικό Υπουργείο Εμπορίου προσφέρει μία αξιόπιστη βάση δεδομένων για αναζήτηση προμηθευτών, η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <http://ccne.mofcom.gov.cn/>. Τα Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Κίνας παρέχουν υπηρεσίες ελέγχου τυπικών στοιχείων ύπαρξης και λειτουργίας κινεζικών επιχειρήσεων, που είναι και ο ελάχιστος δυνατός έλεγχος που θα πρέπει να επιδιώκει μια επιχείρηση, πριν την έναρξη συνεργασίας με κάποια κινεζική. Σχετικά με παραπάνω στοιχεία αξιοπιστίας και φερεγγυότητας, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να απευθύνονται σε εξειδικευμένες εταιρίες.

Παρά τη μεγάλη άνοδο της κινεζικής οικονομίας, η κινεζική επιχειρηματική κουλτούρα δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη και ακόμα επικρατεί η λογική του εύκολου και γρήγορου κέρδους. Αυτό αυξάνει τον κίνδυνο εξαπάτησης των αγοραστών, οι οποίοι τελικά μπορεί να μην παραλάβουν αυτό που παρήγγειλαν ή να το παραλάβουν σε πολύ χαμηλότερη ποιότητα από αυτή την οποία είχαν συμφωνήσει. Τελικά, είναι πιθανό ο εκάστοτε αγοραστής να δαπανήσει μεγαλύτερα ποσά από αυτά που θα δαπανούσε αν

αγόραζε τα προϊόντα από άλλον εξαγωγέα, ναι μεν ακριβότερα αλλά με μεγαλύτερη φερεγγυότητα και αξιοπιστία.

Σε κάθε περίπτωση ο υποψήφιος αγοραστής πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι η δικαστική επίλυση μιας μορφής εξαπάτησης στην Κίνα είναι τις περισσότερες φορές χρονοβόρα, πολύπλοκη και με αβέβαιο αποτέλεσμα. Έτσι, είναι προτιμότερο ο υποψήφιος εισαγωγέας να αποφύγει εκ των προτέρων κινδύνους, που μπορεί να προβλέψει και να εκτιμήσει με βάση την κοινή λογική και την εμπορική πρακτική και εμπειρία.

Τα βασικά μέτρα προφύλαξης για έναν υποψήφιο αγοραστή είναι:

α) Έλεγχος του προμηθευτή πριν την έναρξη της συνεργασίας. Προτείνεται ο αγοραστής να ζητά από τον προμηθευτή αντίγραφο της άδειας λειτουργίας του, αντίγραφο της άδειας εισαγωγών – εξαγωγών, καθώς και αντίγραφο εγγράφου φορτωτικής, που να έχει εκδώσει για λογαριασμό κάποιου άλλου ξένου αγοραστή. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν διαθέτει άδεια εισαγωγών-εξαγωγών, αλλά συνεργάζεται με εξουσιοδοτημένο εξαγωγέα, που αναλαμβάνει για λογαριασμό του τις εξαγωγές των προϊόντων του, θα πρέπει να προσκομιστεί η άδεια εισαγωγών-εξαγωγών της εταιρίας αυτής. Κατά κανόνα, οι αξιόπιστες εταιρίες δεν έχουν κάποιο πρόβλημα να προσκομίσουν τα ανωτέρω έγγραφα στους υποψήφιους πελάτες με τους οποίους θέλουν να συνάψουν συνεργασία. Αν υπάρξει άρνηση από τον υποψήφιο προμηθευτή να παρουσιάσει κάποιο από τα ζητούμενα έγγραφα, ο αγοραστής θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο της μη σύναψης συνεργασίας ή τη σύναψη αυτής με τη δέουσα επιφυλακτικότητα.

β) Έγγραφο σύμβαση, στην οποία να αναγράφονται σαφώς οι όροι πληρωμής, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και προδιαγραφές του προϊόντος, ο χρόνος και όροι παράδοσης των εμπορευμάτων, όπως και να αναγράφεται σαφώς ποια πλευρά είναι αρμόδια για τον εκτελωνισμό των προϊόντων. Ακόμα, συνίσταται ν' αναγράφεται στη σύμβαση ρήτρα που καθορίζει το ύψος της αποζημίωσης σε περίπτωση αθέτησης όρων της, καθώς και ρήτρα διαιτησίας. Μία από τις συνηθέστερες ρήτρες διαιτησίας είναι η πρόβλεψη ότι, σε περίπτωση διαφοράς οποιοδήποτε από τα δύο μέρη μπορεί να προσφύγει στην Κινεζική Επιτροπή Διεθνούς Οικονομικής και Εμπορικής Διαιτησίας (China International Economic and Trade Arbitration Commission - CIETAC). Επίσης, σε περίπτωση που πωλητής, παραγωγός και εξαγωγέας είναι διαφορετικά μέρη, τότε η σύμβαση θα συνίσταται να καθορίζει σαφώς ποιο συμβαλλόμενο μέρος είναι επιφορτισμένο με ποια αρμοδιότητα και ποια θα είναι η αμοιβή που αντιστοιχεί στον καθένα, με βάση την

παραπάνω διάκριση αρμοδιοτήτων. Καλό είναι να σημειωθεί ότι μια τέτοια πολυμερής συμφωνία ενέχει τον κίνδυνο ότι, σε περίπτωση διαμάχης δεν είναι σαφές σε ποιο συμβαλλόμενο μέρος θα καταλογιστεί η υπαιτιότητα.

γ) Διαπραγμάτευση όρων πληρωμής. Στις διεθνείς συναλλαγές κανένας τρόπος δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως απόλυτα ασφαλής. Όμως, η προπληρωμή όλου του ποσού πριν την άφιξη των εμπορευμάτων χαρακτηρίζεται ως ο πιο επικίνδυνος. Αυτό συμβαίνει, διότι ο αγοραστής δεν μπορεί να είσαι σίγουρος ότι θα παραλάβει την συμφωνημένη ποσότητα ή ότι το προϊόν θα έχει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, τα οποία είχαν συμφωνηθεί. Σε κάθε περίπτωση, συνίσταται να δίνεται όσο το δυνατόν μικρότερη προκαταβολή από τον αγοραστή, έτσι ώστε ο προμηθευτής να υποχρεώνεται να συμμορφώνεται πλήρως με τους όρους σύναψης της συνεργασίας, και ειδικότερα με τους χρόνους παράδοσης (που ιδιαίτερα, για εποχικά είδη είναι εξαιρετικά σημαντικός), όπως και στη συμφωνημένη ποιότητα και ποσότητα του εμπορεύματος.

δ) Επιστασία παραγγελίας. Στις διεθνείς αγοραπωλησίες προϊόντων είναι ιδιαίτερα σημαντική η επιστασία της παραγγελίας από αξιόπιστο ενδιάμεσο που ενεργεί κατ' εντολή και για λογαριασμό του αγοραστή και μπορεί να τον προστατεύσει από σοβαρούς κινδύνους όπως είναι τα ελαττωματικά προϊόντα, αποστολή μικρότερης ποσότητας προϊόντων, κ.α. Η επιστασία παραγγελίας είναι η πρακτική της χρήσης εξειδικευμένων ιδιωτικών εταιρειών (ή ανεξάρτητων φορέων) για τον έλεγχο των λεπτομερειών αποστολής - ουσιαστικά των τιμών, της ποσότητας και της ποιότητας - των εμπορευμάτων που παραγγέλθηκαν. Η επιστασία παραγγελίας μπορεί να πραγματοποιηθεί σε κάθε στάδιο της διαδικασίας παραγωγής, εμπορίου και μετασχηματισμού και μπορεί να περιλαμβάνει επιτήρηση και έλεγχο κατά την παραγωγή και φόρτωση των προϊόντων, έλεγχο της ζύγισης των προϊόντων, συμβατική δειγματοληψία, δοκιμές και ανάλυση. Ακόμα, μπορεί να ζητηθεί από τον εισαγωγέα ένα πιστοποιητικό ελέγχου, το οποίο είναι ένα έγγραφο που πιστοποιεί ότι τα εμπορεύματα ήταν σε καλή κατάσταση κατά τη στιγμή της επιθεώρησης, συνήθως αμέσως πριν από την αποστολή. Η επιθεώρηση πριν από την αποστολή είναι απαίτηση εισαγωγής αγαθών σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες. Συνίσταται το εμπορευματοκιβώτιο να σφραγίζεται από τον επιθεωρητή μετά την ολοκλήρωση της πλήρωσης, οπότε η επιθεώρηση πρέπει να διεξάγεται κατά το χρόνο πλήρωσης του εμπορευματοκιβωτίου.

Όταν τα εμπορεύματα κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης, βρίσκονται ελαττωματικά ή δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της σύμβασης, ο εξαγωγέας ή ο προμηθευτής καλείται να τα διορθώσει με την παρουσία του επιθεωρητή.

4.2 Εξαπάτηση μέσω διαδικτύου

Πολλές φορές οι εισαγωγικές εταιρείες, αλλά και ιδιώτες, αναζητούν προμηθευτές στο διαδίκτυο. Αυτό μπορεί να αποδειχθεί εξαιρετικά επικίνδυνο, καθώς στην Κίνα, είναι συχνό το φαινόμενο της εξαπάτησης μέσω διαδικτύου. «Εξαπάτηση μέσω διαδικτύου θεωρείται κάθε τύπος απάτης που χρησιμοποιεί μία ή περισσότερες υπηρεσίες του διαδικτύου για να διενεργήσει απατηλές συναλλαγές πώλησης ή αγοράς, να παραπλανήσει υποψήφια θύματα προσφέροντας ψευδείς πληροφορίες και ανύπαρκτες υπηρεσίες, ή να αποσπάσει ευαίσθητου περιεχομένου πληροφορίες για να χρησιμοποιηθούν προς όφελος τρίτων. Σε κάθε περίπτωση που η συναλλαγή περιλαμβάνει την καταβολή χρημάτων, η πιθανότητα ανάκτησής τους είναι, γενικά, μικρή.» (Γραφείο Ο.Ε.Υ. Πεκίνου, 2019)

Σύμφωνα με το ελληνικό γραφείο οικονομικών και εμπορικών υποθέσεων του Πεκίνου οι πιο συχνές μορφές εμπορικής εξαπάτησης από κινεζικές εταιρείες μέσω διαδικτύου είναι:

A) Εικονικές-παραπλανητικές συναλλαγές αγοράς ή πώλησης, όπου τα πωλούμενα προϊόντα βρίσκονται σε πολύ χαμηλές τιμές. Τις περισσότερες φορές, απαιτείται η προπληρωμή του συνολικού όλου του ποσού ή του μεγαλύτερου μέρους του για την αποστολή της παραγγελίας. Όταν ο αγοραστής καταβάλλει το ποσό, είτε δεν λαμβάνει την παραγγελία του, είτε παραλαμβάνει προϊόντα μικρότερης αξίας αλλά και ποιότητας από τα παραγγελθέντα.

Ιδιαίτερη περίπτωση επικίνδυνων ηλεκτρονικών αγορών είναι τα καταστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου (e-shops). Πολλά e-shops στην Κίνα ανήκουν σε ιδιώτες, που αναζητούν ευκαιριακό κέρδος, και όχι σε οργανωμένες επιχειρήσεις. Συνηθίζεται δε να απαιτούν διάφορα μικροποσά, με πρόφαση προβλήματα με το τελωνείο ή/και την εταιρία ταχυμεταφορών, ή να πιέζουν τον αγοραστή να καταβάλει παραπάνω χρήματα για να του δώσουν τις πληροφορίες αποστολής του προϊόντος ή τα συνοδευτικά έγγραφα που απαιτούνται για τον εκτελωνισμό του, ώστε να μπορέσει να προχωρήσει στην παραλαβή των εμπορευμάτων.

Ένας πρακτικός τρόπος που προτείνεται για να ελεγχθεί ένα ηλεκτρονικό κατάστημα διαπράττει απάτες είναι να γίνει αναζήτηση στο διαδίκτυο, σε δικτυακούς τόπους όπου γίνονται καταγγελίες (ενδεικτικά αναφέρεται η σελίδα www.kompass.com.cn/notice_en.htm). Χωρίς μια τέτοια καταγγελία να είναι τεκμήριο ότι μια συγκεκριμένη κινεζική εταιρεία διαπράττει απάτη, είναι ασφαλώς μια σαφής ένδειξη που πρέπει να διερευνηθεί και να ληφθεί υπόψη.

Β) Παροχή ψευδών πληροφοριών. Σε αυτές τις περιπτώσεις συνήθως ο κινέζος εξαγωγέας παρέχει ψευδείς πληροφορίες στον εκάστοτε εισαγωγέα με σκοπό την παραποίηση του κινεζικού πλαισίου των συναλλαγών και την επίτευξη μη νόμιμου κέρδους. Ο εξαγωγέας εκμεταλλεύεται, συνήθως, την απειρία ή ελλιπή πληροφόρηση του υποψήφιου αγοραστή σχετικά με τη νομοθεσία και τις πρακτικές των εμπορικών συναλλαγών στην Κίνα, ώστε να το εξαπατήσει και να του αποσπάσει χρήματα. Παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων είναι: 1) Ο κινέζος εξαγωγέας ενημερώνει τον αγοραστή ότι, για την ολοκλήρωση της συναλλαγής και για να τεθεί σε ισχύ το συμβόλαιο, χρειάζεται συμβολαιογραφική επικύρωσή του και έτσι, απαιτείται η καταβολή μεγάλου χρηματικού ποσού. Αυτό αληθεύει μόνο στις περιπτώσεις που το συμβόλαιο περιλαμβάνει στοιχεία που απαιτούν συμβολαιογραφική επικύρωση (π.χ. μεταβίβαση κυριότητας) ή το ίδιο το συμβόλαιο αποτελεί και την εγγύηση της καταβολής των χρημάτων. Ακόμα, όμως και σε αυτές τις περιπτώσεις, το απαιτούμενο χρηματικό ποσό είναι πολύ μικρό. 2) Καταβολή χρηματικής εγγύησης στο τελωνείο, προκειμένου να επιτρέψει την εξαγωγή των προϊόντων. Ο υποτιθέμενος Κινέζος εξαγωγέας ζητά από τον ξένο εισαγωγέα να προβεί σε μία σημαντική δαπάνη προκειμένου να δοθεί δήθεν ως εγγύηση στο κινεζικό τελωνείο για να επιτραπεί η εξαγωγή των προϊόντων. Προκειμένου κανένα από τα δύο μέρη να μην υφίστανται τέτοιου είδους απάτης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψιν τους ότι η διεθνής εμπορική πρακτική είναι ότι το κάθε μέρος οφείλει να καταβάλλει το απαραίτητο κόστος στο δικό του έδαφος: ο εξαγωγέας στη χώρα εξαγωγής και ο εισαγωγέας στη χώρα εισαγωγής. Σε κάθε περίπτωση δεν πρέπει να δοθεί οποιαδήποτε προκαταβολή σε τελωνεία.

Παρακάτω αναφέρονται κάποια στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν ενδείξεις απάτης: α) Ιστοσελίδες οι οποίες είναι απλές και παρέχουν ανακριβείς ή ελλιπείς πληροφορίες. Οι ιστοσελίδες των κινεζικών εταιριών πρέπει να είναι γραμμένες τόσο στην αγγλική όσο και στην κινεζική γλώσσα. Ακόμα, η επωνυμία της εκάστοτε εταιρείας όπως και πληροφορίες για την εταιρεία και τα προϊόντα της πρέπει ν' αναγράφονται και

στις δύο γλώσσες σύμφωνα με την κινεζική νομοθεσία. Επίσης, στοιχεία επικοινωνίας που δεν είναι πλήρη ή αφορούν προσωπικές δωρεάν συνδέσεις όπως hotmail, yahoo, gmail. 2) Νεοσύστατη εταιρεία με λειτουργία λιγότερη του ενός έτους. Η κινεζική νομοθεσία επιτρέπει τη μη κατάθεση του κεφαλαίου των εταιρειών για χρονικό διάστημα τριών μηνών από την ημέρα ίδρυσής τους. Έτσι, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μία κατά τα φαινόμενα νόμιμη εταιρεία προκειμένου να διενεργηθεί απάτη. Ανεπάρκεια των απαραίτητων νομιμοποιητικών εγγράφων για τη δραστηριότητα της εταιρίας και απροθυμία χορήγησης του πρωτότυπου ή αντιγράφου της άδειας λειτουργίας.

4.3 Αντιμετώπιση απάτης

Πρακτικά, στην Κίνα ο μοναδικός τρόπος ν' αντιμετωπίσει μία εταιρεία απάτη που έχει υποστεί είναι να κινήσει νομικές διαδικασίες εναντίον της εταιρίας ή του προσώπου που τον εξαπάτησε. Λογικά, αυτό καθιστά απαραίτητη τη λήψη υπηρεσιών κάποιου κινεζικού δικηγορικού γραφείου. Οι νομικές διαδικασίες στην Κίνα είναι χρονοβόρες και εξαιρετικά δαπανηρές, γεγονός που καθιστά δύσκολο για τον εκάστοτε εισαγωγέα να προβεί σε τέτοιες διαδικασίες. Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν το ποσό που έχει χαθεί εξαιτίας της υφιστάμενης απάτης και το κόστος της όλης νομικής διαδικασίας που απαιτείται για να αποφασισθεί αν είναι προς το συμφέρον του εξαπατημένου να προσπαθήσει να δικαιωθεί στα δικαστήρια της Κίνας. Χαρακτηριστικό είναι ότι εταιρείες που έχουν υποστεί απάτη τελικά αποφασίζουν να μην διεκδικήσουν τα χρήματά τους καθώς τελικά το κόστος είναι μεγαλύτερο από το ποσό που έχει χαθεί, η διαδικασία χρονοβόρα και το αποτέλεσμα αβέβαιο.

Ωστόσο, παρακάτω παρουσιάζεται και η περίπτωση της διαιτησίας, η οποία όμως πρέπει να έχει συμφωνηθεί από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη πριν την έναρξη της συνεργασίας τους. Η διαιτησία υιοθετείται συνήθως για την επίλυση διεθνών εμπορικών διαφορών και έτσι συμβαίνει και στην περίπτωση της Κίνας. Η διαιτησία έχει τα πλεονεκτήματα των συνοπτικών διαδικασιών και του γρήγορου χειρισμού με μικρότερο κόστος. Μπορεί να ρυθμίζει τις διαφορές ανεξάρτητα, δίκαια και γρήγορα. Προσφέρει επίσης ευελιξία, εμπιστευτικότητα, οριστικοποίηση και εύκολη απόδοση. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο υιοθετείται από όλο και περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η Κίνα πάντα υποστήριξε και ενθάρρυνε τη διευθέτηση των διεθνών εμπορικών διαφορών με διαιτησία. Ήδη από το 1956, η κινεζική κυβέρνηση ίδρυσε ένα όργανο διαιτησίας, με αποκλειστικό σκοπό τη διευθέτηση διεθνών εμπορικών διαφορών. Έχει

σημειωθεί ταχεία πρόοδος στη διαιτησία των διεθνών εμπορικών διαφορών τα τελευταία 50 χρόνια. Τώρα, η Κίνα κατέχει την πρώτη θέση όσον αφορά τον αριθμό των υποθέσεων που χειρίζονται οι κινεζικές οργανώσεις διαιτησίας. Η επικράτηση της δικαιοσύνης έχει κερδίσει καθολική έγκριση στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Τα ενδιαφερόμενα μέρη σε υποθέσεις διαφορών προέρχονται από περισσότερες από 40 χώρες και περιφέρειες. Στην πραγματικότητα, η Κίνα έχει καταστεί παγκόσμιο κέντρο διεκπεραίωσης διεθνών εμπορικών διαφορών.

Υπάρχουν δύο οργανώσεις διαιτησίας που ασχολούνται με το εξωτερικό στην Κίνα, η Επιτροπή Διεθνούς Οικονομικής και Εμπορικής Διαιτησίας της Κίνας (CIETAC) και η Επιτροπή Ναυτικής Διαιτησίας της Κίνας (CMAC). Η πρώτη ασχολείται με διαφορές που προκύπτουν από διεθνείς οικονομικές και εμπορικές δραστηριότητες και η δεύτερη με διαφορές που προκύπτουν από θαλάσσιες υποθέσεις.

Η CIETAC (www.cietac.org) εδρεύει στο Πεκίνο και έχει γραφεία και σε άλλες πόλεις. Η CIETAC και δέχεται υποθέσεις σύμφωνα με τους κανόνες διαιτησίας και χρησιμοποιεί τους ενοποιημένους κανόνες διαιτησίας και τον κατάλογο των διαιτητών. Τα γραφεία της είναι υπεύθυνα για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, συμβάλλοντας στη ρύθμιση των δικαστηρίων διαιτησίας, τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη διαιτησία, τη διεξαγωγή έρευνας και μελέτης.

Η Επιτροπή Ναυτικής Διαιτησίας της Κίνας (CMAC) (www.cmac-sh.org/en/home.asp) διευθετεί με τις διαδικασίες της διαιτησίας διαφορές που προκύπτουν από τις ναυτιλιακές υποθέσεις, το ναυτιλιακό εμπόριο και άλλες συμβατικές ή μη συμβατικές διαφορές, προκειμένου να προστατεύονται τα νόμιμα δικαιώματα και συμφέροντα των ενδιαφερομένων μερών και να προωθείται η ανάπτυξη του διεθνούς και εγχώριου εμπορίου επιμελητεία. Η CMAC εδρεύει στο Πεκίνο και διαθέτει υποεπιτροπή στη Σαγκάη και γραφεία σε άλλες πόλεις. Η CMAC χειρίζεται υποθέσεις διαιτησίας σύμφωνα με τους κανόνες διαιτησίας, ενώ τα γραφεία της παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, βοηθούν στη ρύθμιση διαιτητικού δικαστηρίου, προωθούν συμφωνία διαιτησίας, συλλέγουν πληροφορίες για τη διαιτησία και διενεργούν έρευνες.

Παρότι τα αποτελέσματα της διαιτησίας δεν είναι υποχρεωτικά για τα μέρη και δε δεσμεύουν τα δικαστήρια, εντούτοις συνιστάται η συμπερίληψη ρήτρας διαιτησίας, κυρίως, σε συμβόλαια αγορών από την Κίνα. Συνήθης ρήτρα διαιτησίας είναι η πρόβλεψη ότι, σε περίπτωση διαφοράς οποιοδήποτε από τα δύο μέρη μπορεί να προσφύγει στην Κινεζική Επιτροπή Διεθνούς Οικονομικής και Εμπορικής Διαιτησίας (China International Economic and Trade Arbitration Commission - CIETAC) ή,

προκειμένου για ναυτιλιακές διαφορές στην China Maritime Arbitration Commission (CMAC).

Επίσης, λειτουργεί στην Αθήνα η αστική μη κερδοσκοπική εταιρία Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας, που έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας με το Κέντρο Διαμεσολάβησης του κινεζικού Επιμελητηρίου China Council for the Promotion of International Trade (CCPIT), για την αμοιβαία προώθηση της διαιτησίας ως μέσο επίλυσης εμπορικών διαφορών και την αντιμετώπιση ανάλογων περιπτώσεων.

Ο νόμος περί διαιτησίας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας εγκρίθηκε κατά την 9η σύνοδο της μόνιμης επιτροπής του όγδοου Εθνικού Λαϊκού Συνεδρίου στις 31 Αυγούστου 1994, και τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου, 1995. Ο κινεζικός νόμος της διαιτησίας έχει βασισθεί σε διεθνείς νομοθεσίες και πρακτικές και κυρίως στις διατάξεις της Σύμβασης της Νέας Υόρκης για την αναγνώριση και εκτέλεση των αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων και στο Μοντέλο για την διεθνή εμπορική διαιτησία (πρότυπο νόμο UNCITRAL) εκδοθέν από την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο το 1985.

Ο νόμος περί διαιτησίας στην Κίνα εκφράζει τα χαρακτηριστικά που θεωρούνται αναγκαία στους διεθνείς κύκλους για την εμπορική διαιτησία και αυτά είναι η προώθηση της αυτονομίας των συμβαλλόμενων μερών σε ευθυγράμμιση με την οικοδόμηση ενός σοσιαλιστικού συστήματος στην αγορά. Ο νόμος στοχεύει στη δίκαιη και έγκαιρη διαιτησία των οικονομικών διαφορών και στην προστασία των νόμιμων δικαιωμάτων και συμφερόντων των ενδιαφερομένων μερών. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συμφωνία των συμβαλλόμενων μελών για τη διαιτησία ώστε ένα θεσμικό όργανο διαιτησίας να μπορέσει να ασκήσει δικαιοδοσία. Στην περίπτωση όπου υπάρχει έγκυρη συμφωνία για διαιτησία, τα κινεζικά δικαστήρια δεν έχουν δικαιοδοσία. Κανένας πάροχος διαιτησίας δεν μπορεί ν' αποδεχθεί και να επιλύσει μία διαφορά εάν δεν υπάρχει έγκυρη συμφωνία διαιτησίας από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη. Σύμφωνα με το νόμο περί διαιτησίας στην Κίνα τα θεσμικά όργανα διαιτησίας είναι ανεξάρτητα από την κυβέρνηση.

Τα Κινεζικά δικαστήρια υποστηρίζουν συμφωνίες για τη διαιτησία, παρέχοντας ταυτόχρονα βοήθεια και επίβλεψη για ανάλογες διαδικασίες. Σύμφωνα με την Κινεζική Πολιτική Δικονομία, τα κινεζικά δικαστήρια επιτρέπεται να παρέχουν βοήθεια όταν ένας διάδικος αιτηθεί λήψη προσωρινών μέτρων προστασίας για επίδικη περιουσία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαιτησίας. Πρακτικά τα κινεζικά δικαστήρια είναι περισσότερο σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα διαιτησίας και τις διεθνείς συμβάσεις όταν

εκδικάζουν διεθνείς διαιτησίες. Ο Κινέζικος νόμος της Διαιτησίας περιλαμβάνει τις διμερείς και πολυμερείς συνθήκες ή συμβάσεις στις οποίες η Κίνα είναι μέρος.

Οι διμερείς συνθήκες είναι: 1) εμπορικές συνθήκες με περισσότερες από 100 χώρες, συμπεριλαμβανομένων των ΗΠΑ και της ΕΕ. 2) Συνθήκες Προστασίας Επενδύσεων με περισσότερες από 112 χώρες. Ένα παράδειγμα συμφωνίας σχετικά με την αμοιβαία ενθάρρυνση και προστασία των επενδύσεων είναι η συνθήκη μεταξύ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και του Βασιλείου της Ισπανίας, που υπογράφηκε στη Μαδρίτη στις 6 Φεβρουαρίου 1992.

Οι πολυμερείς συνθήκες είναι: 1) Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης. 2) Η σύμβαση για την επίλυση των διαφορών των επενδύσεων μεταξύ κρατών και υπηκόων άλλων κρατών (ICSID convention). 3) Σύμβαση για την ίδρυση του Οργανισμού για την Εγγύηση των Πολυμερών Επενδύσεων.

4.4 Σύνοψη Κεφαλαίου

Καθώς τα φαινόμενα απάτης είναι ακόμα συχνά στην Κίνα είναι σημαντικό είναι γίνεται σωστή επιλογή του συνεργάτη προμηθευτή. Πριν την έναρξη συνεργασίας με κάποια εταιρεία στην Κίνα θα πρέπει ο Έλληνας εισαγωγέας να ελέγξει με όλους τους δυνατούς τρόπους την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα της κινεζικής εταιρείας. Άλλωστε, η εξεύρεση δικαστικής λύσης στην Κίνα είναι δαπανηρή και χρονοβόρα. Έτσι, σε κάθε περίπτωση ακόμα και αν ο Κινέζος προμηθευτής θεωρηθεί αξιόπιστος συνίσταται να προβλέπεται η περίπτωση διαιτησίας, η οποία είναι αποδεκτή και από τις δύο μεριές πριν από την έναρξη της συνεργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΥΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΑΝ ΑΠΑΘΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΑ

Παρακάτω θα αναφέρουμε το πρόβλημα που αντιμετώπισαν δύο ελληνικές εισαγωγικές εταιρείες κατά την αγορά και εισαγωγή προϊόντων από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας και θα παρουσιάσουμε τις ενέργειες της εταιρείας για την επίλυση του προβλήματος.

5.1 Η περίπτωση της εταιρείας Έκτορας Πετρόπουλος Μονοπρόσωπη ΙΚΕ

Η εταιρεία Έκτορας Πετρόπουλος Μονοπρόσωπη ΙΚΕ δραστηριοποιείται στον χώρο των εισαγωγών στην Ελλάδα για περισσότερα από 60 χρόνια. Το καλοκαίρι του 2016 ήρθε σε επαφή με τον οίκο Hebei Yang Yue Technology Co. Ltd προκειμένου να κατασκευάσουν για λογαριασμό τους ένα μοντέλο γαντιών εργασίας για την περίοδο του κλάδου της Ελιάς στην Ελλάδα με ιδιωτική ετικέτα της εταιρείας Έκτορας Πετρόπουλος Μονοπρόσωπη ΙΚΕ. Η επικοινωνία έγινε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η κινεζική εταιρεία δεν ελέγχθηκε με κάποιον άλλο τρόπο. Η μόνη επιβεβαίωση που υπήρξε ήταν με φωτογραφίες ημιέτοιμων προϊόντων από την παραγωγή.

Η συμφωνία με τον παραγωγό ήταν να πληρωθεί το 30% της αξίας της proforma σαν προκαταβολή και στην συνέχεια αφού φορτωθούν τα εμπορεύματα να πληρωθεί το υπόλοιπο 70% της αξίας της proforma. Η αγοραπωλησία θα γινόταν σύμφωνα με τον όρο FOB (free on board) του διεθνούς εμπορικού δικαίου. Τα πρωτότυπα φορτωτικά έγγραφα θα αποστέλλονταν από τον προμηθευτή μετά την εξόφληση του 70% από μεριάς της ελληνικής εταιρείας.

Έτσι, έχοντας λάβει φωτογραφία του προϊόντος από τον παραγωγό η οποία επιβεβαίωνε την παραγωγή των γαντιών βάσει των προδιαγραφών που ζητήθηκαν, η ελληνική εταιρεία προχώρησε στην φόρτωση τους σε container groupage της επιλογής της για να γίνει η αποστολή των εμπορευμάτων στην Ελλάδα. Ο παραγωγός είχε αναλάβει να παραδώσει το εμπόρευμα στο σημείο φόρτωσης του container και το container σφραγίστηκε στην αποθήκη της μεταφορικής εταιρείας και η σφραγίδα αυτού δεν άλλαξε μέχρι και την άφιξη του στο λιμάνι του Πειραιά.

Αφού έλαβε αντίγραφο των φορτωτικών από τον παραγωγό μέσω e-mail και επιβεβαίωσε με τη ναυτιλιακή εταιρεία ότι η φόρτωση πραγματοποιήθηκε, πλήρωσε το υπόλοιπο 70% στον παραγωγό μέσω τραπέζης. Στην συνέχεια αυτός έστειλε με courier όλα τα πρωτότυπα φορτωτικά έγγραφα προκειμένου να μπορεί να γίνει η παραλαβή και ο εκτελωνισμός των εμπορευμάτων κατά την άφιξη τους στο λιμάνι του Πειραιά. Αφού έφτασε το καράβι στην Ελλάδα, ολοκληρώθηκε ο εκτελωνισμός των εμπορευμάτων και παρελήφθησαν συσκευασμένα σε παλέτες στην αποθήκη της ελληνικής εταιρείας. Τα εμπορεύματα έφτασαν στην αποθήκη logistics με την οποία συνεργάζεται η ελληνική εταιρεία στον Ασπρόπυργο την Τετάρτη 19/10/2016 το απόγευμα στις 16:30. Λόγω της περασμένης ώρας η αποθήκη διατήρησε τις παλέτες όπως παρελήφθησαν συσκευασμένες για να ανοιχθούν την επόμενη μέρα το πρωί.

Την επόμενη στις 7:00 π.μ. ο ίδιος ο ιδιοκτήτης της εισαγωγικής εταιρείας έφτασε στην αποθήκη και ξεκίνησε μαζί με τον υπεύθυνο της αποθήκης να ανοίγουν τις παλέτες για να ολοκληρωθεί η παραλαβή των εμπορευμάτων και να εξεταστεί από κοντά η ποιότητα των νέων ειδών. Ανοίγοντας τις παλέτες, διαπιστώθηκε ότι οι πάνω σειρές χαρτοκιβωτίων είχαν λίγα ομοειδή γάντια και όχι αυτά τα οποία είχε παραγγείλει η ελληνική εταιρεία ενώ οι πιο κάτω σειρές είχαν μέσα πέτρες (EIKONA 1,2,3). Τα κιβώτια τα οποία παρελήφθησαν έφεραν τα στοιχεία των εμπορευμάτων και τα χαρακτηριστικά τα οποία είχαν ζητηθεί από τον παραγωγό (δηλαδή λογότυπο, κωδικούς προϊόντων, bar codes κλπ.) αλλά στο εσωτερικό τους είχαν ελάχιστα ομοειδή γάντια και πέτρες.

Τα εμπορεύματα κατά τον εκτελωνισμό τους πέρασαν από φυσικό έλεγχο στο τελωνείο, ωστόσο λόγω του ότι στα συνοδευτικά έγγραφα και στην proforma αναφερόταν μια γενική περιγραφή του προϊόντος “13 Gauge Polyester Orange black Nitrile gloves” τα ομοειδή προϊόντα δεν επέτρεψαν στον τελωνειακό και στον εκτελωνιστή να διαπιστώσουν το πρόβλημα της κλοπής/απάτης πριν από τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων και την απομάκρυνση τους από τον χώρο του τελωνείου.

***ΕΙΚΟΝΑ 1:** Εικόνα των παλετών κατά την παραλαβή τους στην αποθήκη στον Ασπρόπυργο*

***ΕΙΚΟΝΑ 2:** Εικόνα των μισογεμάτων κουτιών με ομοειδή γάντια διαφορετικά από αυτά τα οποία είχαν ζητηθεί*

ΕΙΚΟΝΑ 3: Εικόνα των κιβωτίων με τις τιμειντόπλακες επάνω στην παλέτα. Τα κιβώτια έφεραν τη σήμανση που είχε ζητηθεί από τον παραγωγό.

Κατόπιν, αφού η ελληνική εταιρεία ήρθε σε επαφή:

- i. με τη Ναυτιλιακή εταιρεία στην οποία δήλωσε το συμβάν, η οποία και τους διαβεβαίωσε ότι παρέλαβε τις παλέτες όπως έφτασαν στην Ελλάδα. Επίσης, τους ενημέρωσε ότι δεν είχαν κάποιο συμβάν κλοπής ή διάρρηξης και ότι φόρτωσαν τις παλέτες όπως αυτές παραδόθηκαν στην Ελλάδα.
- ii. με τον εκτελωνιστή, που ανέλαβε τις τελωνειακές διαδικασίες κατά την εισαγωγή των προϊόντων, και
- iii. με την αστυνομία η οποία την παρέπεμψε στην ασφάλεια Αθηνών όπου και έγινε μήνυση κατά αγνώστων για απάτη,

επικοινωνήσε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με τον παραγωγό ο οποίος αναγνώρισε το πρόβλημα και είπε ότι θα το ερευνήσει για να διαπιστώσει τι έχει συμβεί. Μετά από μερικές ημέρες ο παραγωγός έστειλε αλληλογραφία στην οποία ενημέρωνε ότι ο διευθυντής της αποθήκης τους πωλούσε εμπορεύματα στην Κινεζική μαφία. Επίσης, ενημέρωσε ότι τα εμπορεύματα έφυγαν κανονικά από την αποθήκη τους και ότι η αντικατάστασή τους πρέπει να γίνει πριν από την φόρτωση. Ακόμη αναγνώριζε το πρόβλημα και είπε ότι θα καλύψει την ζημιά. Οι επιλογές που ανέφερε για την αποζημίωση ήταν:

1. Να κατασκευάσει νέα παρτίδα εμπορευμάτων

2. Να επιστρέψει τα χρήματα ένα μήνα αργότερα

Η ελληνική εταιρεία επέλεξε να προχωρήσει στην παραγωγή νέων εμπορευμάτων καθώς τα εμπορεύματα τα οποία είχε αρχικά αγοράσει ήταν όλα προ πωλημένα σε τρεις πελάτες της και οι οποίοι μετά την ενημέρωσή τους για το συμβάν είπαν ότι δέχονται να ξαναβάλουν την παραγγελία για παραλαβή περί τις αρχές του 2017. Με την αποδοχή της αντικατάστασης των ειδών που κλάπηκαν ζητήθηκε από τον παραγωγό να φροντίσει για την κάλυψη των εξόδων θαλάσσιας μεταφοράς, την κάλυψη των δασμών εισαγωγής στην Ελλάδα και γενικά όλα τα έξοδα τα οποία βάρυναν την εισαγωγή.

Πρέπει να αναφερθεί επίσης, ότι τα γάντια εργασίας που είχε παραγγείλει η ελληνική εταιρεία είναι ιδιαίτερα εποχιακά κατά την περίοδο του κλάδου της Ελιάς στην Ελλάδα. Έτσι, η πρώτη παραγγελία που έγινε στον παραγωγό και η δεύτερη για αντικατάσταση είχαν σαν σκοπό να γίνει η παραλαβή Οκτώβριο ή Φεβρουάριο ώστε να εξυπηρετηθούν οι πελάτες της ελληνικής εταιρείας κατά την περίοδο του κλάδου της Ελιάς δηλαδή:

A. Μέσα Οκτωβρίου έως Μέσα Νοεμβρίου

B. Αρχές Φεβρουαρίου έως Μέσα Μαρτίου

Ωστόσο, ένα μήνα μετά ο παραγωγός ενημέρωσε ότι δεν μπορούσε τελικά να κατασκευάσει τα γάντια και ότι θα επέστρεφε πίσω τα χρήματα. Η ελληνική εταιρεία από τη μεριά της ζήτησε να καλυφθεί η αξία του τιμολογίου που πλήρωσε, τα έξοδα εισαγωγής καθώς και τα διαφυγόντα κέρδη για τις δύο φορές που εκτέθηκε στους πελάτες της, οι οποίοι περίμεναν να παραλάβουν τα είδη που παρήγγειλαν και οι οποίοι από μεριάς τους είχαν απώλειες κερδών καθώς δεν είχαν εμπόρευμα να πουλήσουν κατά την κορύφωση της εποχικότητας του είδους. Ο παραγωγός έστειλε ένα συμβόλαιο στο οποίο ανέφερε ότι θα επέστρεφε μόνο την αξία του τιμολογίου. Η ελληνική εταιρεία από τη μεριά της το τροποποίησε και ανέφερε το σύνολο του ποσού που ζητάει μαζί με τα έξοδα, τους δασμούς και τα διαφυγόντα κέρδη και το έστειλε ζητώντας να το υπογράψει ο εκπρόσωπος της εταιρείας.

Κατόπιν αυτού ο παραγωγός ενημέρωσε ότι το ποσό το οποίο ζητήθηκε είναι υπέρογκο και ότι δεν μπορεί να το πληρώσει. Τότε, η ελληνική εταιρεία τροποποίησε το ποσό και ζήτησε από τον παραγωγό να της πληρώσει τα έξοδα και την αξία του τιμολογίου και μέρος μόνο από τα διαφυγόντα κέρδη παρέχοντας του την δυνατότητα να το κάνει μάλιστα και με τμηματικές καταβολές. Από εκείνη την περίοδο και μετά καθυστέρωσε συνεχώς να απαντήσει κερδίζοντας χρόνο και κάποια στιγμή είπε ότι περιμένει κάποια έγκριση δανείου για να επιστρέψει τα λεφτά. Από ένα σημείο και μετά,

και αφού η ελληνική εταιρεία ενημέρωσε ότι προτίθεται να κινηθεί δικαστικά αν δεν της επιστρέψει τα χρήματα, ο παραγωγός διέκοψε κάθε επικοινωνία. Σταμάτησε ν' απαντάει στο τηλέφωνο και στα mail. Η ελληνική εταιρεία τότε προέβη στις παρακάτω ενέργειες:

- Επικοινωνήσε με το ελληνικό προξενείο στην Κίνα (τηλεφωνικά και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) Το προξενείο ζήτησε από τον εκπρόσωπο της ελληνικής εταιρείας να στείλει γραπτώς την υπόθεση και εν συνεχεία του σύστησε να μιλήσει με έναν δικηγόρο Έλληνα ο οποίος μένει στο Hong Kong.

Παρακάτω παρατίθεται αυτούσια η απάντηση του ελληνικού προξενείου στην ελληνική εταιρεία:

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΠΕΚΙΝΟ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Πεκίνο, 16 Ιανουαρίου 2017

Α.Π.: Φ.2265/32

Χειριστής: Κασκανέας   **Προς:** Υπόψη κ. Πετρόπουλου Ε.
Κων/νος   (ektorpetro@petropoulosnet.gr)

Γραμματέας Γ΄

Θέμα: Έλεγχος στοιχείων εταιρείας-εξαπάτηση.

Σχετ.: Ηλεκτρονικό σας μήνυμα από 12.01.2017

1. Σε απάντηση του παραπάνω σχετικού αιτήματός σας, και κατόπιν διερεύνησης του Γραφείου μας, σας ενημερώνουμε ότι η εταιρεία **HEBEI YANG YUE TECHNOLOGY CO. LTD** εμφανίζεται εγγεγραμμένη στα εμπορικά μητρώα της επαρχίας Hebei μόλις από 15.04.2016 με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο 5.180.000 γουάν (710.000 ευρώ περίπου) και διαθέτει σχετική άδεια για να πραγματοποιεί εισαγωγές-εξαγωγές. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας είναι η κα. Han Jingli. Σημειώνουμε ότι η ύπαρξη άδειας λειτουργίας δε συνεπάγεται ότι η εταιρεία καθίσταται αξιόπιστη.

Από 1.3.2014 το αναφερόμενο ποσό ως εγγεγραμμένο κεφάλαιο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της κινεζικής νομοθεσίας, δεν μπορεί να ελεγχθεί εκ μέρους μας εάν έχει καταβληθεί μέρος ή στο σύνολό του, διότι αρκεί πλέον μία απλή ανακοίνωση εκ μέρους της εταιρείας.

Η ιστοσελίδα της εταιρείας, www.hbyyue.com με χαμηλό επίπεδο σχεδίασης έχει ημερομηνία δημιουργίας μόλις την 12.05.2016 (<http://whois.domaintools.com/hbyyue.com>) και λήγει την 12.05.2017. Η ιστοσελίδα έχει ετήσια διάρκεια, γεγονός μη θετικό για την αξιοπιστία της εταιρείας. Η εμπειρία μας αναφορικά με το ζήτημα αυτό αφορά επιχειρήσεις που δημιουργούν ιστοσελίδες με βραχύβια διάρκεια ώστε να δημιουργήσουν εικονική ύπαρξη και να εξαπατούν υποψήφιους επιχειρηματικούς συνεργάτες. Επίσης αναφέρουμε ότι η ιστοσελίδα είναι μόνο στην αγγλική (οι πλέον αξιόπιστες εταιρείες έχουν ιστοσελίδες και στην κινεζική) καθώς έχουν καταγραφεί πολλές απάτες με βάση ιστοσελίδες ειδικά σχεδιασμένες να προσελκύσουν πελάτες εκτός Κίνας.

Εφιστούμε, γενικά, την προσοχή σε συναλλαγές με κινεζικές εταιρίες και ειδικότερα, σε συναλλαγές μέσω email, στα στοιχεία επικοινωνίας που χρησιμοποιούν οι συνομιλητές σας, ώστε να ταιριάζουν με αυτά που αναφέρονται στο website της εταιρίας, καθώς και σε περίεργες αλλαγές τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών e-mail, σε συναλλαγές μέσω Western Union κλπ.

Συνιστούμε, εξάλλου, την ανάθεση σε εταιρίες ελέγχου φορτίων / επιστασίας παραγγελίας την εξέταση των παραγγελιών, διότι είναι συχνό το φαινόμενο της εξαπάτησης στις αποστολές των εμπορευμάτων.

Σε τηλεφωνική μας επικοινωνία με την εν λόγω εταιρεία, συνομιλήτρια μας κα. He μας ενημέρωσε, όπως και εσάς, ότι την παραγγελία και την φόρτωση αυτής την ανέθεσαν σε άλλη εταιρεία, την **Changsha Lingyuan Imp & Exp Trading Co., Ltd**, (η οποία εμφανίζεται εγγεγραμμένη στα εμπορικά μητρώα της επαρχίας Hunan από 18.09.2013 με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο 500.000 γιούαν (70.000 ευρώ περίπου) και διαθέτει σχετική άδεια για να πραγματοποιεί εισαγωγές-εξαγωγές. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας είναι ο κ. Ou Boquan), η οποία και ήταν υπεύθυνη για την σωστή εκτέλεση και αποστολή της στην Ελλάδα.

Κατόπιν του προβλήματος που δημιουργήθηκε, η εταιρεία Hebei Yang Yue απέστειλε εκπρόσωπο τους για να συζητήσει και να επιλύσει το πρόβλημα που προέκυψε, αλλά η εταιρεία Changsha Lingyuan Imp & Exp Trading Co., Ltd δεν δέχθηκε καν να τον δει. Συνομιλήτριά μας ανέφερε ακόμα ότι υπάρχει μεταξύ σας επικοινωνία για εξεύρεση λύσεως, αλλά προς το παρόν το ποσό που μπορούν να σας αποστείλουν είναι αυτό του τιμολογίου και όχι αυτό που ζητάτε. Εκ της εμπειρίας του Γραφείου μας θα

σας συνιστούσαμε να διασφαλίσετε το ποσό του τιμολογίου που σας οφείλεται διότι σε περίπτωση αρνήσεως, πιστεύουμε ότι όχι μόνο δεν θα λάβετε το επιπλέον ποσό που ζητάτε ως αποζημίωση, αλλά κινδυνεύετε να χάσετε όλο το ποσό, καθόσον δεν υπάρχει δυνατότητα απόδειξης από επίσημη τελωνειακή αρχή για το παραληφθέν εμπόρευμα.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να γνωρίζετε ότι, τα περιθώρια αντίδρασης μας σε πρακτικές εξαπάτησης είναι εξαιρετικά περιορισμένα, καθώς εκ του νόμου ξένες διπλωματικές Αρχές δεν μπορούν να προσφύγουν σε νομικά μέσα. Θεωρούμε ότι η μόνη μέθοδος που θα μπορούσε να αποβεί αποτελεσματική στον εντοπισμό του προσώπου που ενδεχομένως σας εξαπάτησε και στη διεκδίκηση αποζημίωσης, είναι να κινηθείτε νομικά εναντίον τους, γεγονός που προϋποθέτει τη λήψη υπηρεσιών κάποιου τοπικού δικηγορικού γραφείου. Υπογραμμίζουμε ότι πληροφορίες περί τραπεζικών λογαριασμών ή λογαριασμών e-mail μπορούν να αναζητηθούν μόνο βάσει δικαστικής εντολής που μπορεί να εκδοθεί μόνο μετά από νομική προσφυγή. Για διευκόλυνσή σας, επισυνάπτουμε μη εξαντλητικό κατάλογο κινεζικών δικηγορικών γραφείων, που διαθέτει το Γραφείο μας. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η απόφασή σας για λήψη νομικών υπηρεσιών θα πρέπει να βασιστεί στο προσδοκώμενο όφελος, σε σχέση με το κόστος της προσπάθειας σας και με δεδομένο ότι οι δικηγορικές αμοιβές κυμαίνονται σε σχετικά υψηλά επίπεδα.

Επιπρόσθετα αναφέρουμε ότι πρόσφατα πληροφορηθήκαμε από ελληνική εταιρεία ότι κατάφερε σε αντίστοιχη περίπτωση να επιτύχει αποζημίωση μέσω εταιρείας που αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση σχετικών υποθέσεων και τα στοιχεία της οποίας παραθέτουμε, προς εκ μέρους σας διερεύνηση.

Sino Sila Spirit Ltd, Tsevis Thomas, Sales Director , Tel +852 2369 3683 , +30210 9525333 Fax. +852 2724 4592, +30210 9580920 Mob. +30 6944565405 t.tsevis@3sltd.eu , info@3sltd.eu.

Επισημαίνεται ακόμη ότι, ο έλεγχος που διενεργούμε εξαντλείται στην ύπαρξη και λειτουργία της εταιρίας και δεν συνιστά απόλυτο έλεγχο φερεγγυότητας και αξιοπιστίας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα που μονάχα ιδιωτικές εταιρείες μπορούν να παράσχουν σύμφωνα με βάσεις δεδομένων που διατηρούν. Στην Κίνα, λόγω των ειδικών συνθηκών που επικρατούν στο επιχειρηματικό περιβάλλον, ακόμα και οι εξειδικευμένες εταιρείες αντιμετωπίζουν ασύμμετρα ζητήματα αξιοπιστίας των ελέγχων τους.

Η δυνατότητα εξασφάλισης απόλυτης αξιοπιστίας των συναλλαγών μιας επιχείρησης προφανώς και δεν μπορεί να περιοριστεί στην ως άνω γνωμοδότηση του Γραφείου μας. Εφόσον επιθυμείτε να διερευνήσετε περαιτέρω το ενδεχόμενο συνεργασίας με την εν λόγω επιχείρηση, αποστέλλουμε κατάλογο εταιρείες ελέγχου φορτίων, δικηγορικά γραφεία, καθώς και συμβουλευτικών εταιρειών.

Για πληρέστερη ενημέρωση, παρακαλούμε να αναφερθείτε στον Επιχειρηματικό Οδηγό για την Κίνα, κυρίως, στις ενότητες «3.2.2 Εμπορική εξαπάτηση» και «3.2.3. Εξαπάτηση μέσω διαδικτύου», όπου περιγράφονται οι κίνδυνοι που παρουσιάζει η συναλλαγή με άγνωστες κινεζικές εταιρίες και τρόποι προφύλαξης από αυτούς. Σημειώνουμε ότι τον Επιχειρηματικό Οδηγό του Γραφείου μας μπορείτε να βρείτε στην πύλη Agora του ΥΠΕΞ (www.agora.mfa.gr) και συγκεκριμένα στη σελίδα του Γραφείου μας.

Τέλος, στο πλαίσιο εφαρμογής Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001:2008 από τα Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, θα παρακαλούσαμε για τη συμπλήρωση του συνημμένου ερωτηματολογίου αξιολόγησης των υπηρεσιών που σας παρασχέθηκαν από το Γραφείο μας, στο παρόν αίτημά σας.

Ο Προϊστάμενος
Εμμανουήλ Στάντζος
Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

- Επικοινωνία με την κινεζική πρεσβεία στην Ελλάδα, η οποία τους παρέπεμψε στο υπουργείο εμπορίου της Κίνας. Δεν λάβανε κάποια απάντηση από το υπουργείο εμπορίου και το προξενείο δεν κατάφερε να επικοινωνήσει με την κινεζική εταιρεία.
- Επικοινωνία με δικηγόρο στην Κίνα. Η επαφή έγινε με Έλληνα δικηγόρο που ζει στο Hong Kong αλλά η επαγγελματική του άποψη ήταν ότι θα χαθούν πολλά χρήματα με πολύ αβέβαιο και χρονοβόρο αποτέλεσμα αν ακολουθούταν η νομική οδός. Ο ίδιος ο δικηγόρος είχε επιχειρήσει να τηλεφωνήσει στο εργοστάσιο για να ενημερώσει ότι θα γίνει καταγγελία στις αρχές και ότι θα μπουν σε μαύρη λίστα, αλλά δεν κατάφερε τελικά να επικοινωνήσει μαζί τους.

Τελικά, η εταιρεία δεν προχώρησε σε στη λήψη νομικών μέτρων και δεν κατάφερε να επικοινωνήσει ξανά με την κινεζική εταιρεία.

Μελετώντας την περίπτωση της συγκεκριμένης εισαγωγικής εταιρείας γίνεται αντιληπτό ότι η εταιρεία δεν έλαβε κανένα μέτρο πρόληψης, όπως αυτά αναφέρθηκαν

στο κεφάλαιο 4, πριν την έναρξη συνεργασίας με την κινεζική εταιρεία. Επίσης, γίνεται αντιληπτό ότι η νομική διαδικασία στην Κίνα είναι ιδιαίτερος ακριβή και χρονοβόρα και έτσι σε πολλές περιπτώσεις εταιρείες που έχουν υποστεί απάτη προτιμούν να μην κινηθούν νομικά γιατί το κόστος αλλά και οι ώρες ενασχόλησης με το ζήτημα ξεπερνούν τελικά τη ζημία που έχουν ήδη υποστεί.

5.2 Η περίπτωση εταιρείας υλικών επιλοποιίας

Παρακάτω θα αναφέρουμε το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετώπισε ελληνική εταιρεία υλικών επιλοποιίας κατά την αγορά και εισαγωγή προϊόντων από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας και θα μελετήσουμε τις ενέργειες της εταιρείας για την επίλυση του προβλήματος.

Η εταιρεία υλικών επιλοποιίας δραστηριοποιείται στον χώρο των υλικών επιλοποιίας από το 1979. Τον Μάρτιο του 2016 ήρθε σε επαφή με την εταιρεία Hebei Kaide Imp & Exp Co.,Ltd προκειμένου να κατασκευάσει για λογαριασμό της ταινίες συσκευασίας και stretch films. Η συμφωνία με τον παραγωγό ήταν να πληρωθεί το 20% της αξίας της proforma σαν προκαταβολή και στην συνέχεια αφού φορτωθούν τα εμπορεύματα κι εκδοθεί η φορτωτική να πληρωθεί το υπόλοιπο 80% της αξίας των εμπορευμάτων. Η αγοραπωλησία θα γινόταν σύμφωνα με τον όρο FOB του διεθνούς εμπορικού δικαίου. Τα πρωτότυπα φορτωτικά έγγραφα θα αποστέλλονταν από τον προμηθευτή μετά την εξόφληση και του 80% από μεριάς της ελληνικής εταιρείας. Το συνολικό ποσό του τιμολογίου ανερχόταν στα 68517,24\$.

Η επικοινωνία έγινε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η κινεζική εταιρεία δεν ελέγχθηκε με κάποιον άλλο τρόπο καθώς είχε προταθεί από άλλον Κινέζο συνεργάτη, με τον οποίο υπήρχε ήδη πολυετής συνεργασία.

Έτσι, η ελληνική εταιρεία προχώρησε στην φόρτωση τους σε δύο containers ναυτιλιακής εταιρείας της επιλογής της για να γίνει η αποστολή των εμπορευμάτων στην Ελλάδα. Ο παραγωγός είχε αναλάβει να παραδώσει το εμπόρευμα στο σημείο φόρτωσης του container και το container σφραγίστηκε στην αποθήκη της μεταφορικής εταιρείας και η σφραγίδα αυτού δεν άλλαξε μέχρι και την άφιξή του στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης.

Αφού έλαβε αντίγραφο των φορτωτικών από τον παραγωγό μέσω e-mail και επιβεβαίωσε με τη ναυτιλιακή εταιρεία ότι η φόρτωση πραγματοποιήθηκε, πλήρωσε το υπόλοιπο 80% στον παραγωγό μέσω τραπέζης. Στην συνέχεια αυτός έστειλε με courier όλα τα πρωτότυπα φορτωτικά έγγραφα προκειμένου να μπορεί να γίνει η παραλαβή και

ο εκτελωνισμός των εμπορευμάτων κατά την άφιξη τους στο λιμάνι του Πειραιά. Αφού έφτασε το καράβι στην Ελλάδα, ολοκληρώθηκε ο εκτελωνισμός των εμπορευμάτων και παρελήφθησαν συσκευασμένα σε παλέτες στην αποθήκη της ελληνικής εταιρείας. Τα εμπορεύματα έφτασαν στην έδρα της εταιρείας, στο Καβαλάρι Θεσσαλονίκης την Τετάρτη 20/07/2016. Όταν τα containers ανοίχτηκαν την ίδια μέρα από τους αποθηκάρχους της εταιρείας διαπιστώθηκε ότι ήταν σχεδόν κενά εμπορευμάτων. (ΕΙΚΟΝΑ 1,2,3). Τα δύο αυτά containers, σύμφωνα με την παραγγελία που έγινε στο εργοστάσιο, το τιμολόγιο που πληρώθηκε και τη φορτωτική που εκδόθηκε, θα έπρεπε να ζυγίζουν 52 τόνους ενώ το πραγματικό βάρος που παρελήφθη δεν ξεπερνούσε τον 1 τόνο. Τα κιβώτια τα οποία παρελήφθησαν έφεραν τα στοιχεία των εμπορευμάτων και τα χαρακτηριστικά τα οποία είχαν ζητηθεί από τον παραγωγό (δηλαδή λογότυπο, κωδικούς προϊόντων, bar codes κλπ.) αλλά στο εσωτερικό τους ήταν σχεδόν κενά. Τα εμπορεύματα κατά τον εκτελωνισμό τους δεν πέρασαν από φυσικό έλεγχο στο τελωνείο προκειμένου να διαπιστωθεί η οποιαδήποτε ανακολουθία με τα φορτωτικά έγγραφα.

ΕΙΚΟΝΑ 1: Εικόνα του container κατά την παραλαβή του στο Καβαλάρι

ΕΙΚΟΝΑ 2: Εικόνα των εμπορευμάτων κατά την παραλαβή τους στο Καβαλάρι

ΕΙΚΟΝΑ 3: Εικόνα των εμπορευμάτων κατά την παραλαβή τους στο Καβαλάρι

Κατόπιν, αφού η ελληνική εταιρεία δεν μπόρεσε να έρθει σε επαφή με την κινεζική εταιρεία προέβη στις παρακάτω ενέργειες:

- Επικοινωνήσε με τη Ναυτιλιακή εταιρεία στην οποία δήλωσε το συμβάν, η οποία και τους διαβεβαίωσε ότι παρέλαβε τα containers όπως έφτασαν στην Ελλάδα. Επίσης, τους ενημέρωσε και η ίδια δεν μπορούσε να έρθει σε επαφή με την κινεζική εταιρεία.
- Επικοινωνήσε με το ελληνικό προξενείο στην Κίνα (τηλεφωνικά και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) Το προξενείο ζήτησε από τον εκπρόσωπο της ελληνικής εταιρείας να στείλει γραπτώς την υπόθεση και εν συνεχεία του σύστησε να μιλήσει με έναν δικηγόρο Έλληνα ο οποίος μένει στο Hong Kong. Η κινεζική εταιρεία ελέγχθηκε από το προξενείο και φάνηκε να υφίσταται κανονικά και να μην υπάρχει κάποιο καταχωρημένο στοιχείο εναντίον της.
- Επικοινωνία με την κινεζική πρεσβεία στην Ελλάδα, η οποία τους παρέπεμψε στο υπουργείο εμπορίου της Κίνας. Δεν λάβανε κάποια απάντηση από το υπουργείο εμπορίου και το προξενείο δεν κατάφερε να επικοινωνήσει με την κινεζική εταιρεία.
- Επικοινωνία με δικηγόρο στην Κίνα. Η ελληνική εταιρεία έχει ακολουθήσει τη νομική οδό με κόστος που φτάνει μέχρι σήμερα τα 15.000€ χωρίς όμως να έχει αποζημιωθεί ακόμα στο ελάχιστο.

Μελετώντας την περίπτωση της συγκεκριμένης εισαγωγικής εταιρείας γίνεται αντιληπτό ότι η εταιρεία δεν έλαβε κανένα μέτρο πρόληψης, όπως αυτά αναφέρθηκαν στο κεφάλαιο 4, πριν την έναρξη συνεργασίας με την κινεζική εταιρεία. Επίσης, γίνεται αντιληπτό ότι η νομική διαδικασία στην Κίνα είναι ιδιαίτερος ακριβή και χρονοβόρα καθώς τρία χρόνια μετά το συμβάν η υπόθεση ακόμα εκκρεμεί και το αποτέλεσμα παραμένει ακόμα αβέβαιο.

5.3 Σύνοψη κεφαλαίου

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάστηκαν οι περιπτώσεις δύο ελληνικών εταιρειών που υπέστησαν απάτη κατά την αγορά και εισαγωγή προϊόντων από την Κίνα. Οι δύο αυτές επιχειρήσεις φαίνεται ότι δεν έκαναν τον απαραίτητο έλεγχο του προμηθευτή πριν την έναρξη της συνεργασίας. Επίσης, φαίνεται ότι και οι δύο δεν έχουν αποζημιωθεί μέχρι και σήμερα. Η πρώτη δεν ακολούθησε τη νομική οδό καθώς το κόστος των προϊόντων τελικά ήταν μικρότερο από το κόστος που θα απαιτούσε η νομική διαδικασία. Η δεύτερη εταιρεία αποφάσισε ν' ακολουθήσει τη νομική οδό αλλά δεν έχει αποζημιωθεί ακόμα καθώς οι διαδικασίες στην Κίνα είναι εξαιρετικά χρονοβόρες.

Τελικά Συμπεράσματα και Προτάσεις

Είναι γεγονός ότι η Κίνα είναι μία από τις μεγαλύτερες εμπορικές χώρες στον κόσμο. Αυτό αποδεικνύεται και στην περίπτωση της Ελλάδας, η οποία έχει αναπτύξει σημαντικές εμπορικές σχέσεις με την Κίνα. Ο ετήσιος όγκος των εισαγωγών της Ελλάδας από την Κίνα είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Αυτό αναδεικνύει τη σημασία της διμερών συμφωνιών που διευκολύνουν αλλά και προστατεύουν το εμπόριο ανάμεσα στις δύο χώρες.

Στην περίπτωση των εισαγωγών στην Ελλάδα από την Κίνα είναι πολύ πιθανό να πέσει ο εισαγωγέας θύμα απάτης. Όπως παρουσιάστηκε παραπάνω η αντιμετώπιση της απάτης και τελικά η επίτευξη αποζημίωσης (ειδικά αν δεν υπάρχει ρήτρα διαιτησίας) μπορεί να γίνει ουσιαστικά μόνο μέσω της νομική οδού και αυτό φυσικά απαιτεί τη λήψη υπηρεσιών κάποιου κινεζικού δικηγορικού γραφείου. Οι διαδικασίες, όμως, στην Κίνα είναι εξαιρετικά χρονοβόρες και με μεγάλο κόστος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η περίπτωση της ελληνικής εταιρείας υλικών επιπλοποιίας όπου τρία χρόνια μετά η υπόθεση δεν έχει τελεσιδικήσει και η εταιρεία δεν έχει αποζημιωθεί ενώ έχει δαπανήσει ένα μεγάλο ποσό προκειμένου ν' ακολουθήσει τη νομική οδό.

Αυτό που προτείνεται, λοιπόν, είναι ο όσο το δυνατόν καλύτερος έλεγχος του προμηθευτή πριν από την έναρξη της συνεργασίας. Ένας τυπικός έλεγχος είναι απαραίτητος και είναι εύκολο να γίνει ακόμα και μέσω του προξενείου της Ελλάδας στην Κίνα. Ακόμα, ο αγοραστής θα πρέπει να προσέχει όλα εκείνα τα στοιχεία που δείχνουν ότι ο υποψηφίους προμηθευτής μπορεί να είναι απατεώνας (πρόχειρη ιστοσελίδα γραμμένη μόνο στ' αγγλικά, πρόσφατη έναρξη λειτουργίας της εταιρείας, πολύ μικρό κόστος των προϊόντων). Επίσης, προτείνεται και ίσως είναι το σημαντικότερο όλων η επίσκεψη του αγοραστή στις εγκαταστάσεις του προμηθευτή στην Κίνα.

Ακόμα, προτείνεται η υπογραφή έγγραφης σύμβασης, η οποία ν' αναφέρει ρητά τους όρους της συνεργασίας αλλά και να περιέχει ρήτρα διαιτησίας, η οποία το πιο πιθανό είναι να γλιτώσει και τις δύο μεριές από χρονοβόρες και κοστοβόρες διαδικασίες σε περίπτωση διαφωνίας. Ένα ακόμα πολύ σημαντικό στοιχείο προφύλαξης είναι η διαπραγμάτευση των όρων πληρωμής. Είναι πολύ επικίνδυνο να έχει εξοφληθεί ολόκληρη η αξία των προϊόντων πριν από την παραλαβή και τον έλεγχο αυτών. Προτείνεται να δίνεται μία προκαταβολή, προκειμένου να μειώνει το ρίσκο του και ο προμηθευτής, αλλά η τελική εξόφληση να μη γίνεται πριν από τη φυσικά παραλαβή των προϊόντων στις εγκαταστάσεις του αγοραστή. Τέλος, σημαντική είναι και η επιστάσια

παραγγελίας. Προτείνεται στον εκάστοτε αγοραστή να προσλαμβάνει συνεργάτη, ο οποίος θα μπορεί να επιβλέπει τη διαδικασία παραγωγής αλλά και τη διαδικασία φόρτωσης των εμπορευμάτων. Σε κάθε περίπτωση, δεν θα πρέπει να επιλέγεται απλά ο φθηνότερος προμηθευτής αλλά ο πιο φερέγγυος σε συνδυασμό φυσικά με την τιμή του εμπορεύματος.

Βιβλιογραφία

1. Bayne, N. and Woolcock, S. (2007), *The New Economic Diplomacy*, Farnham, Ashgate.
2. Mearsheimer, J. (2009), *The Tragedy of Great Power Politics*, New York, W.W. Norton.
3. Diamantopoulos, T. (2008) *Political Regimes*, Athens, Papazisis Press.
4. Baylis, J., Smith, S. and Owens, P. (2008), *The Globalization of World Politics*, New York, Oxford University Press.
5. Sklias, P., Roukanas, S. and Pistikou, V. (2012), “China’s Economic Diplomacy: A Comparative Approach to Sino-Greek and SinoTurkish relations”, *International Journal of Business and Social Science*, Vol. 3, No. 10.
6. Yiyi, C. (2012), “China’s Relationship with Israel, Opportunities and Challenges: Perspectives from China,” *Israel Studies*, Vol. 17, No. 3, p.5.
7. Xi, J., “Full text of President Xi’s speech at opening of Belt and Road forum,” Ministry of Foreign Affairs of the People’s Republic of China, 14 May Available:https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/t1465819.shtml.
8. Xi, J., (2016), *The Governance of China*, Foreign Languages Press, Beijing.
9. Sun, Y., “March West: China’s Response to the US Rebalancing,” 31 January 2013. Available:<https://www.stimson.org/content/march-west-china-response-us-rebalancing>.
10. Chuntao, X., (2012), *Why and How the CPC Works in China*, Beijing: New World Press).
11. Tzogopoulos, G., (2016), “Greece: Perspectives on Eurasian Integration, European Council on Foreign Relations”. Available: https://www.ecfr.eu/article/essay_eurasian_integration_greece.
12. Stanzel, A., Kratz, A., Szczudlik J. and Pavlićević, D., (2016), “China’s Investment in Influence: The Future of 16+1 Cooperation,” Available: https://www.ecfr.eu/publications/summary/chinas_investment_in_influence_the_future_of_161_cooperation7204.

13. Zugui, G., (2014), “The New Development of China-Middle East Relations since the Arab Upheaval,” *Journal of Middle Eastern and Islamic Studies (in Asia)*, Vol. 8, No. 4.
14. Amichai, R. and Rabinovitch, A.,(2014), “Chinese Firm Starts Work on New Ashdod Port, as Haifa Workers Strike,” *Haaretz*, Available: <https://www.haaretz.com/work-starts-on-new-ashdod-port-1.5321155>.
15. The World Fact Book, (2019). Available: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html>.
16. Γραφείο Ο.Ε.Υ. Πεκίνου, (2019), “Επιχειρηματικός Οδηγός για την Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.” Διαθέσιμο: <http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/infofile/65149> (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
17. Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, “Εισαγωγές-Αφίξεις, Εξαγωγές-Αποστολές, κατά Χώρα - Εταίρο (Ιανουάριος 2004 - Δεκέμβριος 2018)” Διαθέσιμο: http://www.statistics.gr/el/home?p_p_id=com_liferay_portal_search_web_portlet_SearchPortlet_INSTANCE_3&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&com_liferay_portal_search_web_portlet_SearchPortlet_INSTANCE_3_mvc_Path=%2Fview_content.jsp&com_liferay_portal_search_web_portlet_SearchPortlet_INSTANCE_3_assetEntryId=15239314&com_liferay_portal_search_web_portlet_SearchPortlet_INSTANCE_3_type=document (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
18. Στάντζος, Ε., (2019), Γραφείο Ο.Ε.Υ. Πεκίνου, “Οικονομικό Προφίλ Κίνας – 2018” Διαθέσιμο: <http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/66796> (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
19. Μίχας, Δ., (2017), “Προοπτικές Ανάπτυξης Των Οικονομικών & Εμπορικών Σχέσεων Ελλάδος – Λ.Δ. Κίνας” Διαθέσιμο: <https://sbe.org.gr/wp-content/uploads/2017/07/%CE%9C%CE%AF%CF%87%CE%B1%CF%82-%CE%9A%CE%99%CE%9D%CE%91-%CE%95%CE%9B%CE%9B%CE%91%CE%94%CE%91-2017-%CE%99%CE%9F%CE%A5%CE%9B%CE%99%CE%9F%CE%A3.pdf> (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
20. 14^η Παγκόσμια Έρευνα Απάτης 2016 της ΕΥ: Εταιρικά παραπτώματα – ατομικές συνέπειες, μεταξύ Οκτωβρίου 2015 και Ιανουαρίου 2016. Διαθέσιμο: <https://docplayer.gr/37070578-Ernst-giangk-anonymi-etaireia-parohis->

- symvoyleytikon-ypiresion-heimaras-8v-maroyisi-athina.html (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
21. Minot, T., (2018), “Fraud in China: Where is Your Company Losing Money?” Διαθέσιμο: <https://www.china-briefing.com/news/fraud-in-china-where-is-your-company-losing-money/> (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
22. Churchill, O, (2019), “US ‘will let firms sell to Huawei if no national security risk’, as trade talks resume by phone” Διαθέσιμο: <https://www.scmp.com/news/china/society/article/3017942/us-may-give-american-companies-licences-sell-huawei-if-no> (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
23. Moon, L. and Bray, C.,(2019), “Donald Trump’s Huawei ban is a more severe threat to global economy than trade war tariffs, economists say” Διαθέσιμο: <https://www.scmp.com/business/companies/article/3011676/trumps-huawei-ban-more-severe-threat-global-economy-trade-war> (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
24. Ράπτης, Κ., (2019), “Huawei: Πώς βρέθηκε στο επίκεντρο της αντιπαράθεσης ΗΠΑ – Κίνας” Διαθέσιμο: <https://www.capital.gr/diethni/3349738/huawei-pos-brethike-sto-epikentro-tis-antiparathesis-ipa-kinas> (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
25. Μουμούρης, Ν., (2018), “Ποια είναι η Huawei και γιατί η Δύση την κοιτά με επιφυλάξεις” Διαθέσιμο: https://www.economistas.gr/diethni/3441_poia-einai-i-huawei-kai-giati-i-dysi-tin-koita-me-epifylaxeis (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
26. Δίγκας, Μ., (2013), “Περί του θεσμού της διαιτησίας” Διαθέσιμο: <https://agora.mfa.gr/infofiles-menu/infofile/44380> (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).
27. Υπουργείο Εμπορίου Κίνας, (2008), “Brief Introduction:Settlement of Disputes” Διαθέσιμο: <https://agora.mfa.gr/infofiles-menu/infofile/29789> (Πρόσβαση: Ιούλιος 2019).